

כלי התאמה לתוכנית יתד וכלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות בתוכנית יתד: תובנות מן הבדיקה המקדימה

ברכי בן סימון
פאולה כאהן-סטרבצ'ינסקי

הבדיקה המקדימה נערכה במסגרת פיתוח הכלים לתוכנית יתד
ובוצעה ומומנה בסיוע עמותת אשלים

דברי תודה

חובה נעימה היא להודות לכל האנשים שעזרו בבניית הכלים ובבדיקתם.

בראש ובראשונה ברצוננו להודות לעובדות הסוציאליות ולצעירים ולצעירות שמילאו את הכלים במסגרת הבדיקה המקדימה, וכן לצעירים שמלבד מילוי הכלים הסכימו לשוחח על מצבם עם עובדת סוציאלית ובכך לסייע בתיקוף כלי ההתאמה. תודה רבה על שיתוף הפעולה ועל הנכונות לסייע לנו בבדיקת הכלים. הרצינות שבה הם מולאו והמשוב שהתקבל מכם לא יסולאו בפז. ברצוננו להודות גם לגופים שבעזרתם הגענו לצעירים: "צעירים במרכז" – מרכז הצעירים של ירושלים; מכינה קדם אקדמית – המכללה האקדמית הדסה ירושלים; מכינה קדם אקדמית – המכללה האקדמית צפת; עמותת עלם; ארגון אור שלום דרך פורום הארגונים למען צעירים בסיכון; מלווים יישוביים בתוכנית יתד; שירות נוצ"ץ; ותוכנית "משלי". תודה חמה ליעלה כהן בודהנה, עובדת סוציאלית ומלווה בתוכנית יתד שערכה את הראיונות עם הצעירים וכתבה את חוות דעתה בנוגע למידת התאמתם לתוכנית.

תודה מיוחדת לחברי ועדת ההיגוי המצומצמת שליוותה לאורך כל הדרך את פיתוח הכלים ואת בדיקתם: יואב בוקעי, מירב דדיה מולד, נסים בן לולו והילה סופרמן הרניק.

תודה רבה לחברי הוועדה הרב-מקצועית שליוותה את תהליך הפיתוח בשלביו הראשונים וסייעה בהגדרת אוכלוסיית התוכנית ובאינדיקטורים הנגזרים ממנה: ממשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים – ציפי נחשון-גליק, נסים בן לולו, ירון נסגי ויוסי פולק; ממשרד החינוך – אברהם לוי ומרב שלוי; מן המשרד לשוויון חברתי – אלישבע סבתו; מן המשרד לפיתוח הנגב והגליל – תומר סמאי; מן היחידה להכוונת חיילים משוחררים – בן הילף; מן המוסד לביטוח לאומי – עירית עמיאל; מן האקדמיה – חיה יצחקי, עפרה מייזלס וענת זעירא; מארגוני מגזר שלישי – נתן גלמן, תמי נחמיאס, חליל חומייד, מיכל שפרון ויאיר מדליון; מג'זינט ישראל – יואב בוקעי, הילה סופרמן הרניק, יעל מזרחין, רונה אליעזר, שלומית פסח-גלבוע, ענבל פיש ואבי פלישון.

תודות לעמיתינו במכון מאיירס-ג'זינט-ברוקדייל, אשר סייעו בשלבים השונים של הפיתוח והבדיקה: תודה רבה למרים נבות, מנהלת מרכז אנגלברג לילדים ולנוער, על הליווי ועל הערותיה החשובות; תודה לטל ארזי שהשתתפה בפגישות הוועדה הרב-מקצועית וסייעה בהמשגה; תודה לצוות עבודת השדה, ובמיוחד למנהלת היחידה, חן צוק-תמיר, על הסיוע בהוצאה לפועל של הבדיקה המקדימה.

תוכן עניינים

1	מבוא.....
3	שער ראשון: כלי התאמה לתוכנית יתד: מסקנות מן הבדיקה לתיקוף הכלי
3	1. מטרות הבדיקה המקדימה ומערך הבדיקה.....
3	1.1 מטרות.....
3	1.2 אוכלוסייה.....
4	1.3 מערך הבדיקה והכלים.....
6	2. ממצאים ומסקנות מבדיקת כלי ההתאמה.....
10	3. סיכום והמלצות.....
12	נספח א: פירוט התשובות הפתוחות של הצעירים על טופס המשוב.....
14	נספח ב: כלי לבדיקת התאמה של הצעיר/ה לתוכנית יתד.....
	שער שני: כלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות בתוכנית יתד: תובנות מן
18	הבדיקה המקדימה.....
18	1. מטרות הפרה-טסט ומערך הבדיקה.....
19	2. תובנות עיקריות מניתוח תוצאות מילוי השאלונים.....
21	3. תובנות ממשוב העובדים והצעירים על ההתנסות בכלי המיפוי.....
24	4. מסקנות.....
27	נספח א: מאפייני הצעירים והצעירות וצורכיהם.....
	נספח ב: הערות של הצעירים/ות והעובדות על שאלות בכלי המיפוי, לפי סדר
29	השאלות בכלי.....
32	נספח ג: כלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות.....

מבוא

תוכנית יתד היא תוכנית לאומית שנועדה לסייע לצעירים ולצעירותי (בני 18-25) במצבי סיכון לממש את הפוטנציאל האישי שלהם ולהתמודד בהצלחה עם המשימות שעליהם להשלים בתקופת הבגרות הצעירה, זאת כדי לשפר את סיכוייהם להשיג עתיד בטוח ברמה האישית, המשפחתית והתעסוקתית. התוכנית, בהובלת משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים (להלן: משרד הרווחה) ובשיתוף 11 משרדי ממשלה, מוסדות ציבור, ארגוני מגזר שלישי ופילנתרופיה, הוקמה בעקבות החלטת ממשלה (אוקטובר 2016), להקצות תקציב ייעודי לטובת קידום צעירים במצבי סיכון. עמותת אשלים היא ארגון הפיתוח של התוכנית; היא מובילה לצד משרד הרווחה את תהליך העבודה הבין-משרדי והבין-מגזרי ואת המעבר משלב התכנון של התוכנית לשלב היישום שלה.

במסגרת ההיערכות להפעלת תוכנית יתד פנו עמותת אשלים ומשרד הרווחה למכון ברוקדייל בבקשה לבנות שני כלים שימשו בתוכנית:

- **כלי התאמה**, שאותו ימלאו צעירים שאינם מוכרים לשירותים ומעוניינים להשתתף בתוכנית. כלי ההתאמה נועד לזהות צעירים שזקוקים לסיוע אך אינם מוכרים כיום לרשויות ולפיכך "נופלים בין הכיסאות" ומתקשים בהשגת מטרותיהם. בעזרת הכלי יתאפשר להכריע על מידת התאמתם לאוכלוסיית היעד של התוכנית.

- **כלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות**, שאותו ימלאו אנשי מקצוע המלווים צעירים יחד עם משתתפי התוכנית. כלי המיפוי נועד לשמש כלי תומך עבודה, שדרכו ימופו מאפייני כל צעיר וצעירה, כוחותיהם, צורכיהם והתחומים שבהם הם מעוניינים לעשות שינוי, כבסיס לבניית תוכנית התערבות אישית.

כלי ההתאמה וכלי המיפוי נבנו על ידי מכון ברוקדייל על בסיס החלטות שהתקבלו בוועדה הרב-מקצועית שליוותה את תהליך פיתוח הכלים ועל בסיס המלצות שניתנו בוועדת ההיגוי של תוכנית יתד שהתכנסה במארכס 2017. הוועדה הרב-מקצועית התכנסה שלוש פעמים ונדונו בה ההגדרה של צעירים בסיכון, האינדיקטורים הנגזרים ממנה, דרכי איתור של צעירים לתוכנית, מבנה כלי ההתאמה וכלי המיפוי ותוכנם. הדיונים בוועדה, שבה ישבו נציגים ממשרדי ממשלה, מארגוני מגזר שלישי וממוסדות אקדמיים, המומחים בתחום

¹ מטעמי נוחות לאורך הדוח כתבנו צעירים בלבד, אך הכוונה היא לצעירים ולצעירות.

צעירים, אפשרו לזקק את ההגדרה ולהכריע מהם האינדיקטורים החיוניים ביותר לצורך קביעת התאמה לתוכנית. על בסיס ההחלטות שהתקבלו בוועדה והתובנות שהועלו בה נמשכה העבודה על פיתוח הכלים במסגרת ועדה מצומצמת יותר, בהשתתפות נציגים משירות נוצ"ץ (השירות לנוער צעירות וצעירים), אשלים ומכון ברוקדייל. השאלונים פותחו בחודשים ספטמבר 2016-אפריל 2017.

כחלק מפיתוח הכלים התבקש מכון ברוקדייל לבדוק אותם במסגרת פרה-טסט, שבו התנסו הצעירים בשימוש בהם. מסמך זה מסכם את ממצאי הבדיקה המקדימה של הכלים: בשער הראשון מוצגים ממצאי הפרה-טסט של כלי ההתאמה, שכלל לא רק בדיקה של אופן מילוי הכלי אלא גם שימוש בשתי שיטות איסוף נתונים כדי לתקף את הכלי, תוך התייחסות לתובנות שעלו מן ההתנסות בו ולמידת התוקף של הכלי; השער השני מסכם את הממצאים ואת התובנות שעלו מן ההתנסות בכלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות.

שער ראשון: כלי התאמה לתוכנית יתד: מסקנות מן הבדיקה לתיקוף הכלי

1. מטרת הבדיקה המקדימה ומערך הבדיקה

1.1 מטרת

בדיקה מקדימה של כלים חדשים נועדה לבחון את מידת התאמתם לעבודה המתבצעת בפועל, זאת בעזרת בדיקת אופן השימוש בהם בקנה מידה מצומצם ב"תנאי שדה". בדיקה זו מאפשרת לדייק את הכלי, לתקף אותו ולבצע בו שינויים עוד בטרם הוא נכנס לשימוש בפועל. מטרתה העיקרית של הבדיקה המקדימה של כלי ההתאמה הייתה לבחון את מידת יכולתו לזהות את אוכלוסיית היעד של התוכנית. נוסף על מטרה זו, ביקשנו גם ללמוד על חוויית המילוי של המשיבים ועל אופנים לשיפור הכלי.

1.2 אוכלוסייה

הבדיקה נערכה בקרב צעירים בני 18-25. בשלב הראשון פנינו בעיקר לגופים המספקים מענה לצעירים בקצה רצף הסיכון מתוך תפיסה שזו אוכלוסיית היעד של התוכנית. בשלב השני, אחרי דיון בוועדה המצומצמת שבה הוחלט להרחיב את מספר הנבדקים ולהתמקד בצעירים שאינם מוכרים, הוחלט לפנות למרכזי צעירים ברחבי הארץ לצורך הגעה למשיבים פוטנציאליים. בשל קשיים בהגעה לצעירים במרכזי הצעירים, פנינו בהמשך גם למכינות קדם-אקדמיות (הגופים שאליהם פנינו מפורטים בחלק המתאר את המערך).

בסך-הכול השתתפו בבדיקה 84 צעירים:

- 51% גברים, 49% נשים
- 61% יהודים, 22% ערבים, 11% דרוזים, 6% בדואים או אחר
- 47% בני 18-21, 43% בני 22-25, 10% בני 26-27
- 7% בלבד מן הצעירים דיווחו שהם מטופלים בשירות כלשהו או משתתפים בתוכנית.

1.3 מערך הבדיקה והכלים

הבדיקה המקדימה של כלי ההתאמה כללה שני שלבים: בתחילה **מילוי השאלון (כלי התאמה) על ידי הצעירים** ולאחר מכן **ראיונות של אותם צעירים על ידי עובדת סוציאלית**, כמפורט להלן:

▪ **שלב א – שאלון לצעיר/ה** (ראו נספח ב)

- כדי לזהות התאמה לתוכנית, נכללו בכלי ההתאמה שאלות על המאפיינים האישיים והמשפחתיים של הצעירים ועל מצבם בכל אחד מתחומי החיים שבהם תוכנית יתד מבקשת לעסוק: השכלה, שירות צבאי או לאומי/אזרחי, עבודה, דיור, מצב כלכלי, התנהגויות סיכון, יחסים משפחתיים ומערכות תמיכה. הוא נבנה באופן כזה שעל כל תחום נשאלה שאלה או שתיים, התואמת את האינדיקטורים שהוגדרו על ידי חברי הוועדה הרב-מקצועית כמגדירים סיכון.
- התשובה על כל אחת מן השאלות האלה סיפקה מידע על מצב הסיכון של הצעירים ושימשה גורם מסיין. צעירים שסימנו תשובה המגדירה סיכון הועברו לסוף השאלון והתבקשו לענות באילו תחומים הם זקוקים לעזרה ומה סוג הסיוע הנדרש להם.
- האינדיקטורים להגדרת סיכון כללו: השמה במסגרת חוץ-ביתית, הגירה ללא משפחה בארץ, ניתוק ממסגרות מעל שלושה חודשים, השכלה של פחות מ-12 שנות לימוד, דיור לא קבוע, פטור משירות צבאי בשל אי-התאמה או מצב רפואי, מצב כלכלי קשה, היעדר קשר עם בני המשפחה הקרובה.
- בתום השאלון התבקשו הצעירים למלא את טופס המשוב, שכלל שאלות על חוויית המילוי ועל השאלון עצמו.
- כלי ההתאמה מוחשב כדי שאפשר יהיה למלא אותו באמצעות קישור שנשלח למייל או לטלפון הנייד האישי.
- לבד ממקרים בודדים, למרבית המקומות הגיעו מראיינים מטעמנו והם ששלחו את הקישור לטלפון הנייד של הצעירים או ביקשו מהם למלא שאלון במחשב או בטאבלט שהביאו עימם.
- כדי להגיע למגוון צעירים, כולל לצעירים שאינם מוכרים לתוכנית ולשירותים המיועדים לצעירים בסיכון, פנינו לגופים אחדים: לעמותת עלם, לארגון אור שלום דרך פורום הארגונים למען צעירים בסיכון, למרכזי צעירים ולמכינות קדם-אקדמיות.

- מרבית השאלונים מולאו בשלושה מקומות: ב"צעירים במרכז" – מרכז הצעירים של ירושלים, במכינה של המכללה האקדמית הדסה ירושלים ובמכינה של המכללה האקדמית צפת.
- סך-הכול מולאו 84 שאלונים.

▪ **שלב ב - ריאיון בטלפון עם עובדת סוציאלית**

- הצעירים שמילאו שאלון התבקשו למלא שם ומספר טלפון כדי שנוכל לחזור אליהם לצורך שיחה עם עובדת סוציאלית.
- את הראיונות ערכה עובדת של תוכנית יתד, שגויסה במיוחד על ידי צוות המחקר לצורך ביצוע הפרה-טסט והודרכה על ידו. יצוין שמלבד שם ומספר טלפון, לא הועבר אליה כל מידע מקדים אחר על הצעירים.
- השיחה עם העובדת הסוציאלית נבנתה באופן דומה לשאלון: בתחילה הציגה העובדת את עצמה ווידאה שהצעיר או הצעירה הסכימו לקיום השיחה עימה. העובדת דיווחה שהיא לא נתקלה בכל התנגדות מן הצעירים.
- לאחר מכן היא החלה בשאלות על המאפיינים האישיים ואז באופן כרונולוגי היא שאלה על תפקודם במגוון תחומי חיים: לימודים – איך היה בבית הספר, קשיים, לקויות למידה או הפרעת קשב וריכוז; משפחת המוצא – סדר במשפחה, תעסוקה של ההורים, יחסים בין בני המשפחה, מצב כלכלי; שירות צבאי או לאומי – סיבה לקבלת פטור; עיסוק כיום. בשלב זה היא ביררה עם אילו קשיים הם מתמודדים היום ומהם הצרכים שלהם.
- את חוות הדעת שלה היא ביססה על כמה קריטריונים לקביעת רמת סיכון: היעדר עורף משפחתי; קשיי תפקוד במסגרות; אי-יכולת לקבל החלטות מושכלות ללא הכוונה; היעדר כוחות ותוכניות לעתיד; קושי להתמודד עם משימות החיים בהתאם לגיל ולשלב שבו נמצאים; חוסר מוטיבציה להשתתף בתוכנית.
- על בסיס השיחה כתבה העובדת חוות דעת בנוגע למידת הסיכון של הצעירים ולמידת התאמתם לתוכנית יתד. סך-הכול נערכו ראיונות עם 46 צעירים.

הבדיקה הכפולה – בעזרת השאלון והריאיון – נועדה לתקף את הכלי. בראיונות נבחן האם המידע שהתקבל בשאלון משקף את מצבם ואת צורכיהם של הצעירים. השילוב של שתי שיטות איסוף המידע אפשר לנו ללמוד האם הכלי שנבנה ממלא את ייעודו ואכן מצליח לזהות את הצעירים המתאימים לתוכנית.

תהליך הבדיקה נעשה כך: בתום מילוי השאלונים וביצוע הראיונות נערכה השוואה בין ממצאי השאלון לחוות הדעת של העובדת. הקריטריונים שעל בסיסם נבנה כלי ההתאמה הושוו לקריטריונים שהובילו להחלטת העובדת בנוגע למידת ההתאמה לתוכנית. המקרים שבהם לא נמצאה התאמה בין תוצאות הכלי לחוות דעת העובדת סומנו ונחקרו לעומק כדי לזהות בעיות בכלי שיש לתקן.

בפרקים הבאים מוצגות המסקנות שעלו מבדיקת הכלי ומן ההשוואה בין שתי שיטות איסוף הנתונים, וכן המלצות על שינויים נדרשים בכלי או בקריטריונים שעליהם הוחלט כי הם מגדירים סיכון בפני עצמם. בנספחים מוצגים תשובות המשיבים לטופס המשוב (נספח א) וכלי ההתאמה לתוכנית בגרסה שהועברה למילוי הצעירים (נספח ב).

2. ממצאים ומסקנות מבדיקת כלי ההתאמה

בחינת המשוב שמילאו הצעירים על הכלי, בדיקת כלי ההתאמה וההשוואה בין תוצאות הכלי לתוצאות חוות הדעת של העובדת הסוציאלית הובילו לכמה תובנות ומסקנות חשובות:

- המשוב שמילאו הצעירים מלמד על מידת השימושיות של כלי ההתאמה ועל ההיתכנות הגבוהה שלו, הן בשל היותו קצר ונוח למילוי והן בשל היות השאלות מנוסחות בבהירות. משיבים מעטים ציינו שהשאלות אישיות מדי או שהן אינן מאפשרות תשובה מדויקת (לפירוט ראו נספח א). בנספח א מוצגות גם הצעות לשאלות נוספות שלדעת המשיבים יש לכלול בשאלון והצעות שיפור אחרות.

לוח 1: משך זמן המילוי, נוחות המילוי ובהירות השאלות

ממוצע		
8 דקות	משך זמן מילוי השאלון (ללא טופס המשוב)	
8	מידת הנוחות למלא את השאלון, בסולם מ-1 עד 10	
	המידה שבה השאלות היו ברורות ומובנות,	
8.5	בסולם מ-1 עד 10	

- במרבית המקרים זכינו לשיתוף פעולה מן הצעירים ולהתעניינות רבה. למרות החששות שעלו במהלך פיתוח הכלי בנוגע למוכנות הצעירים למלא שאלון העוסק בחייהם האישיים ובמצבם בתחומים מגוונים, ביניהם גם אישיים, לא נתקלנו בהתנגדות. ההחלטה לשלב בשאלון כמה שיותר שאלות שאחת התשובות עליהן מגדירה סיכון ומובילה לסוף השאלון (להלן: שאלות סינון) הפכה את השאלון קל יותר למילוי וצמצמה מאוד את משך זמן המילוי.

- בחינת הכלי וחוות הדעת של העובדת העלתה את הממצאים האלה:
 - על פי כלי ההתאמה, 61 משיבים (73%) נמצאו מתאימים לתוכנית, על פי אחד מן האינדיקטורים שהוגדרו מגדירי סיכון
 - מספר הצעירים המתאימים לתוכנית על פי חוות הדעת של העובדת הוא 11 (24%)
 - מתוך 46 המקרים שנבחנו בשתי שיטות הבדיקה, ב-30 מקרים לא הייתה התאמה בין הכלי לחוות הדעת (65%) (ראו לוח 2)
 - כמעט בכל המקרים שבהם נמצאה אי-התאמה בין שתי שיטות איסוף המידע, הצעירים נמצאו מתאימים לתוכנית על פי הכלי אך לא על פי חוות הדעת של העובדת – 27 מקרים.
- האחוז הגבוה של צעירים שנמצאו מתאימים לתוכנית על פי הכלי לעומת האחוז הנמוך יותר של אלה שנמצאו מתאימים על פי חוות הדעת של העובדת, עומד בניגוד לציפייה שבריאיון עם העובדת יזוהו יותר מקרים של התאמה לתוכנית. זאת מתוך הנחה שבשיחה אפשר לזהות מצבים אפורים.
- למספר הרב של המקרים שבהם לא נמצאה התאמה בין תוצאות הכלי לחוות הדעת של העובדת עשויים להיות כמה הסברים. מצד אחד, אחוז הצעירים הגבוה שנמצא מתאים לתוכנית על פי הכלי יכול להצביע על הצלחת הכלי לזהות צעירים בסיכון. מן הצד האחר, ייתכן שהכלי רגיש מדי ומכליל באוכלוסיית התוכנית גם צעירים שאינם נחשבים בסיכון ושהיו יכולים להסתדר בכוחות עצמם. כלומר, אפשר לטעון שהרגישות הגבוהה של הכלי בזיהוי צעירים המתאימים לתוכנית מטשטשת מצבים אפורים שבהם נגלים הכוחות והיכולות של הצעירים. כך למשל, על פי הכלי, כשלושה רבעים מן המשיבים מתאימים לתוכנית (61 צעירים מתוך 84 שמילאו את הכלי; 35 צעירים מתוך 46 שעברו בדיקה בשתי השיטות); זאת אף על פי שמרבית הצעירים שמילאו את הכלי נחשבים צעירים חזקים יחסית – צעירים המשתתפים בפעילויות של מרכזי צעירים או לומדים במכינות קדם-אקדמיות.

- בחינה מעמיקה של המקרים שבהם לא הייתה התאמה בין תוצאות הכלי לבין חוות הדעת של העובדת העלתה כמה אינדיקטורים שיש לשקול מחדש כשאלות סינון:
 - מצב כלכלי
- רבים מן המקרים שבהם לא הייתה התאמה נקשרו למצב הכלכלי של הצעירים. נושא זה בלט במיוחד במגזר הערבי. צעירים ערבים רבים דיווחו בשאלון על קושי כלכלי כמו אי-עמידה בתשלום הוצאות בסיסיות או קיום חובות. על פי הקריטריונים שהוגדרו, מצב זה מגדיר סיכון (הוגדר שאלת סינון) ולכן מכליל צעירים אלה בתוכנית. אולם בשיחה עם העובדת, אף כי הקושי הכלכלי עלה, הצעירים לא הגדירו זאת כבעיה ולא העלו צורך בסיוע. בחלק מן המקרים אף התברר שיש להם תמיכה כלכלית מן המשפחה. מאחר שזו הייתה הסיבה היחידה שהצביעה על התאמה לתוכנית, בחוות הדעת שלה בחרה העובדת להכריע שהם אינם מתאימים לתוכנית.
- בולטות הנושא הכלכלי בנוגע למגזר הערבי מצביעה על הצורך לשקול התאמה תרבותית גם בהגדרה של האינדיקטורים המגדירים סיכון.
- לא רק בהקשר החברתי יש לשקול מחדש את השאלות בנושא הכלכלי כשאלות סינון. מבחינת המקרים שבהם לא הייתה התאמה בין הכלי לבין חוות הדעת של העובדת נראה שאי-עמידה בתשלומים להוצאות בסיסיות וקיומם של חובות לא אמורים להגדיר סיכון בפני עצמם. כלומר, נראה כי מצבים מגבירי סיכון כמו עוני אינם מתאימים לשמש אינדיקטור למצב סיכון (שאלת סינון) כשהוא עומד בפני עצמו אלא רק בשילוב כמה מצבי סיכון.
- אינדיקטורים אחרים שהוגדרו כשאלות סינון ושיש לשקול מחדש לנוכח חוות הדעת של העובדת הם: פטור משירות צבאי בגין סיבה רפואית; עולה ללא משפחה בישראל; שהייה במסגרת חוץ-ביתית. בכל המקרים האלה הכלי הוביל למסקנה שהצעיר או הצעירה מתאימים לתוכנית בשל סיבה זו, אך חוות הדעת של העובדת, שכללה קריטריונים נוספים בהחלטה, קבעה אחרת.
- ההשוואה בין תוצאות הכלי לבין חוות הדעת של העובדת הצביעה גם על אינדיקטורים שאינם כלולים בכלי ומקשים על זיהוי מדויק של הצעירים המתאימים לתוכנית.
 - בשני המקרים שבהם הכלי לא זיהה את הצעירים כמתאימים לתוכנית ואילו העובדת כן, הסיבה לפער הייתה קשיים רגשיים או חברתיים. הנושא החברתי

והרגשי זוהה כפרמטר חשוב גם במקרים נוספים שבהם לא הייתה התאמה. יצוין שהתחום החברתי והרגשי הופיע בגרסאות מוקדמות יותר של הכלי אך בכלי הנוכחי כמעט לא נכלל מאחר שהתבקשנו להסיר שאלות אלה. מהשוואה בין תוצאות הכלי לבין חוות הדעת של העובדת עלה שבמקרים מסוימים היעדר שאלות בנושאים אלה עשוי לגרום להחמצת צעירים שיכולים להתאים מאוד לתוכנית.

□ נושא נוסף שעלה במובהק כמשפיע על החלטת העובדת ושאינו נכלל בכלי הוא קיומם של כוחות ויכולת תכנון העתיד בקרב הצעירים. לא פעם, גם כאשר התגלו קשיים בקרב הצעירים, העובדת קבעה שהם אינם מתאימים לתוכנית מאחר שהתרשמה שיש להם כוחות ויכולת התמודדות טובה עם קשיים ועם משימות שנכוננו להם. באמצעות הכלי קשה יותר לבחון נושא זה.

■ תובנות נוספות שעלו מבחינת הכלי וחוות הדעת:

□ ההחלטה על שאלות מסוימות כעל שאלות סינון אשר מפנות את הצעיר לסוף השאלון, מונעת קבלת מידע נוסף שלעיתים יכול להכריע את הכף בשאלה האם הוא מתאים לתוכנית או לא. דוגמה לכך הן השאלות על הגירה או על מסגרת חוץ-ביתית שנשאלות בתחילת השאלון.

□ השאלה על מסגרת חוץ-ביתית אינה ברורה מספיק ומכלילה מקרים שאינם צריכים להיכלל. כך, חלק מן הצעירים ענו שהם היו במסגרת חוץ-ביתית ובפירוט רשמו מגורים בדירות או במעונות לאחר שחצו את גיל 18. במקרים אחרים צוינו לימודים בישיבה תיכונית בתנאי פנימייה. פנימייה אומנם נחשבת מסגרת חוץ-ביתית אבל במקרה זה היא אינה מגדירה סיכון.

□ 92% מבין הצעירים שמילאו את הכלי ונמצאו על פיו מתאימים לתוכנית ציינו שהם היו מעוניינים בסיוע אם זה היה מוצע להם. מבין 11% הצעירים שדיווחו שהם לא היו מעוניינים בסיוע, בולט במיוחד המגזר הערבי – 21% מן הערבים ציינו שהם לא היו מעוניינים לקבל עזרה לעומת 11% מן הדרוזים ו-8% מן היהודים.

3. סיכום והמלצות

מערך הפרה-טסט שנועד לבחון את הכלי ב"תנאי שדה" ולתקף אותו הצביע על יכולתו הגבוהה של כלי ההתאמה לזהות את אוכלוסיית היעד של התוכנית, כפי שהוא נועד לעשות. תוקפו של הכלי עלה גם ממידת השימושיות שלו, שבאה לביטוי בנוחות המילוי ובנוסח השאלות הבהיר. עם זאת הניתוח העלה בבירור שהכלי רגיש מדי ועשוי לזהות צעירים מסוימים כצעירים בסיכון שזקוקים לסיוע של יתד בעוד הם יכולים להסתדר בלעדיו. המסקנות שעלו מניתוח תוצאות הכלי ומן ההשוואה לחוות הדעת של העובדת מובילות לכמה המלצות ליישום בגרסה הסופית של הכלי. המלצות אלה נוגעות הן לאינדיקטורים המגדירים סיכון והן להתאמות שיש לבצע בכלי עצמו.

א. המלצות על שינויים בהגדרת הקריטריונים המגדירים סיכון ובניתוח תוצאות הכלי

- נמצא שאינדיקטורים אחדים שנקבעו מגדירי סיכון (שאלות סינון) לא עלו בקנה אחד עם חוות הדעת של העובדת בנוגע למידת התאמתם של הצעירים לתוכנית. לפיכך מוצע לשקול מחדש את השאלות שיוגדרו שאלות סינון. לא רק ששאלות אלו עשויות לכלול בתוכנית צעירים שאינם נחשבים בסיכון, הן גם מונעות קבלת מידע נוסף שלעיתים יכול להכריע את הכף בשאלת ההתאמה.
- פתרון אפשרי לרגישות הגבוהה של הכלי, כפי שהוא מובנה היום, היא לצמצם את מספר שאלות הסינון ולהגדיר התאמה לתוכנית על פי כמה מצבי סיכון. כך תבוא לביטוי גם עוצמת הסיכון.
- האחוז הגבוה של הצעירים שנמצאו מתאימים לתוכנית מחייב חשיבה על היקף האוכלוסייה שבה תוכל התוכנית לטפל. אם התוכנית תוכל לספק מענה לעשרות אלפי צעירים, אין סיבה להחמיר את תנאי הכניסה לתוכנית. אך אם כוח האדם בתוכנית או דפוסי הליווי המתוכננים לא יוכלו לספק מענה לצעירים רבים כל כך יש לשקול החמרה של תנאים אלה. כמו כן, יש להיזהר ממצב שבו התוכנית תספק מענה בעיקר לצעירים המאופיינים ברמות סיכון נמוכות יחסית (שהכלי הצליח לאתר) ותשאיר בחוץ את הצעירים הזקוקים לה ביותר.

ב. המלצות על התאמות שיש לבצע בכלי

- משוב הצעירים מלמד על הרצון שלהם לא רק בקבלת סיוע אלא גם בהגדרה של סוג הסיוע שהם זקוקים לו. נראה כי לחלקם קשה לזהות בכוחות עצמם את סוג הסיוע –

הפתרון – שייתן מענה למצוקתם, והם כמהים לעזרה של איש מקצוע בהגדרת סוג העזרה שיחלץ אותם ממצבם. על כן מוצע להמיר את השאלה הפתוחה על תחומי הסיוע ועל סוג הסיוע שקיימת כעת² בשאלה סגורה שתכלול קטגוריות תשובה. כמו כן מוצע להפריד בין השאלות ולשאול בנפרד על תחומי הסיוע ועל סוג הסיוע ובשתייהן לתת קטגוריות (תחום סיוע – השכלה, דיור, חובות, יחסים משפחתיים וכו'; סוג סיוע – ליווי, תמיכה, שילוב בתעסוקה, הכשרה מקצועית, מלגות וכדומה).

- מצב כלכלי הוא אחד האינדיקטורים שנקבע כשאלת סינון, אך ניתוח הכלי וחוות הדעת העלה את מורכבותו. המצב הכלכלי של הצעירים נבחן דרך כמה שאלות, אחת מהן היא קיומם של חובות. מוצע לבקש מצעירים שענו שיש להם חובות להוסיף מידע כמו גובה החוב, גורם מלווה, יכולת ההחזרה וכדומה, ולהשתמש בו כפרמטר לבחינת מידת ההתאמה לתוכנית.
- בניסוח השאלה על מסגרת חוץ-ביתית יש להבהיר בהערה או בשאלה עצמה שהכוונה היא למסגרות שבהן היו עד גיל 18 והכוללות אומנה, הוסטלים ופנימיות שאינן במסגרת בתי ספר תיכוניים (למשל, ישיבות או אולפנות).
- עד שלב מתקדם יחסית של פיתוח הכלי נכללו בו כמה שאלות על המצב הרגשי של הצעירים, אך בעקבות רגישותן הוחלט לוותר עליהן. בחינת חוות הדעת של העובדת מלמדת על חשיבות הנושא הזה בהכרעה בנוגע למידת ההתאמה לתוכנית, ועל כן מוצע לשקול שילוב של כמה שאלות בתחום הרגשי בכלי ההתאמה.
- אחוז נמוך מאוד (8%) ענו בחיוב על השאלה הנוגעת להתנהגויות סיכון.³ כמו כן, נושא זה כמעט לא עלה בשיחות עם העובדת. ייתכן שיש לשקול להסיר אותה מן הכלי או לחלופין לחשוב על שאלה אחרת בתחום שתתאים יותר.

² באילו תחומים אתה זקוק לעזרה ומה סוג הסיוע שהיית רוצה לקבל באמצעות השתתפות בתוכנית יתד?

³ האם קורה שאתה פוגע בבריאותך או מסכן אותה? (למשל, אתה נוהג בחוסר זהירות בתחום המיני, אתה נוהג לשתות עד כדי שכרות, אתה משתתף במשחקים מסוכנים או מתחבר לאנשים שיכולים לפגוע בך)

נספח א: פירוט התשובות הפתוחות של הצעירים על טופס המשוב

השאלה	משוב הצעירים	הערות
שאלות שבהן הרגישו שלא יכלו לתת תשובה מדויקת	<ul style="list-style-type: none"> עיסוק מרכזי, כיוון שהשאלון אפשר מתן תשובה אחת ויש מקרים שלצעירים יותר מעיסוק אחד תחומי סיוע, מכיוון שלא כולם יודעים לאיזו עזרה הם זקוקים 	
שאלות מיותרות	האם אתה מסכן את עצמך	
הצעות לשאלות נוספות	<ul style="list-style-type: none"> בילוי מועדף האם הצעיר מממן את עצמו האם הצעיר מעורב בחיי הקהילה האם אתה זקוק לסיוע חברתי, למשל קבוצות של צעירים עם קושי להתחבר או עולים חדשים עם קשיי שפה מה המטרה שלך בלימודים שאלות על השירות הצבאי שאלות על המצב הכלכלי לשאל על אבחונים קיימים האם מישהו מבני המשפחה שגרים בבית מוכר כנכה או עם בעיות נפשיות כאלה או אחרות לשאל מה המצוקה שהצעיר מצוי בה, מה הגורם המעכב או שבגללו הוא נצרך לסיוע מצב כלכלי ועד כמה יש לך אפשרויות סיוע חיצוניות 	<ul style="list-style-type: none"> בכלי ההתאמה נשאלת שאלה על השירות הצבאי: אם שירת, ואם לא – מה הסיבה. ייתכן שהצעיר סבר שיש מקום להרחיב בכלי יש כמה שאלות על המצב הכלכלי של הצעירים. ייתכן שנדרשת שאלה ישירה יותר בשאלה האחרונה בשאלון הצעירים נשאלים באילו תחומים הם זקוקים לסיוע. ייתכן שיש לשקול ניסוח אחר של השאלה ולשאל ישירות על חסמים וצרכים ולאפשר בחירה מבין קטגוריות

השאלה	משוב הצעירים	הערות
הצעות לשיפור	<ul style="list-style-type: none"> ▪ אפשרות לחזור אחורה ולהשלים תשובות ▪ הייתי נותן בחירה בנוגע לסוג העזרה שאני יכול לבקש, מאפשר לי לדעת יותר טוב כיצד התוכנית יכולה לעזור ▪ הייתי מציעה לפרט את התחומים שבהם התוכנית מציעה סיוע ולאפשר לסמן מביניהם מה רלוונטי לנו ▪ לכתוב בתחילת השאלון יותר בפירוט על התוכנית, מי מפעיל אותה, מה היא נותנת ▪ לשאול מה יעדו של הצעיר ומה מעכב אותו 	<p>בזמן הפרה-טסט הוחלט להוסיף שאלה זו: אם היו מציעים לך סיוע בתחומים שבהם אתה מעוניין להתקדם ולממש את יעדיך, האם היית מעוניין בכך (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת)? לא / כן, בתחום ההשכלה / כן, בתחום התעסוקה / כן, בתחום השירות הצבאי / כן, בתחום ההתנהלות הכלכלית / כן, בתחום הדיור / כן, בתחום מיצוי זכויות / כן, בתחום המשפחתי / כן, בתחום הבריאות. זה נותן מענה להצעות שהועלו לאפשר בחירה של סוג העזרה הרצוי</p>

נספח ב: כלי לבדיקת התאמה של הצעירה לתוכנית יתד

כיום פועלות בישראל תוכניות מעטות שנועדו לקידום צעירים. ההבנה שצעירים זקוקים לסיוע כדי להתפתח ולהתקדם הובילה להחלטת ממשלה לפתח תוכנית לאומית לצעירים ולצעירות שתסייע להם להשיג את היעדים העומדים בפניהם בתקופת הבגרות הצעירה. למשל רכישת השכלה, השתלבות בתעסוקה איכותית, בניית מערכות יחסים חיוביות, מציאת דיור הולם ועוד. תוכנית לאומית מעין זו תאפשר לראות את צורכי הצעירים בתחומים מגוונים ואת ההזדמנויות העומדות בפניהם למצות את יכולותיהם ובהתאם להציע מענים מתאימים שיסייעו בהשגת היעדים.

שאלון זה נועד ללמוד על מצבך בהווה ועל התחומים שבהם את/ה זקוק/ה לסיוע או מעוניין/ת בעזרה כדי להתקדם. מדובר בשאלון קצר שלא יגזול יותר מחמש דקות מזמנך. חשוב לנו שתענה עליו בתשומת לב ושתשובותיך יהיו אמיתיות.

שם הצעיר/ה: _____

מספר הטלפון: _____

כתובת מייל של הצעיר/ה: _____

יישוב מגורים: _____

1. את/ה משתתף/ת היום באיזשהו שירות או תוכנית (למשל, שירות נוצ"ץ, השירות להתמכרויות, עמותת עלם, מרכז צעירים, "למרחב", "משלי") לא / כן

א. מאפייני רקע

2. מגדר: גבר / אישה / אחר

3. מגזר: יהודי / ערבי מוסלמי / ערבי נוצרי / דרוזי / בדואי / אחר

4. גיל: חודש ושנת לידה: _____

5. עולה: האם עלית לישראל בעשר השנים האחרונות? לא / כן

6. (למי שענה כן), האם משפחתך הקרובה (הורים, אחים, סבים) מתגוררים אף הם בישראל? לא / כן

=< (למי שענה לא), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

7. מצב משפחתי: רווק / חי בזוגיות / נשוי / גרוש או פרוד / אלמן
8. האם יש לך ילדים: לא / כן
9. האם בילדותך או בנעורתך גרת מחוץ לבית? לא / כן, איפה?

=< (למי שענה כן), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

ב. השכלה, תעסוקה ומיומנויות

10. מה העיסוק העיקרי שלך כיום? (יש לבחור תשובה אחת בלבד: אם אתה עוסק ביותר מדבר אחד, אנא ציין את העיסוק שתופס יותר זמן בחיי היום-יום שלך)

1. לימודים או הכשרה מקצועית
2. עבודה
3. שירות צבאי/לאומי
4. לא נמצא במסגרת כלשהי (לימודים, עבודה, שירות צבאי או לאומי)
11. (למי שסימן 4), האם אתה לא נמצא במסגרת כלשהי יותר משלושה חודשים? לא / כן

=< (למי שענה כן), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

12. האם סיימת 12 שנות לימוד? לא / כן
- =< (למי שענה לא), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה
13. (למי שענה כן), האם יש לך תעודת מקצוע או תואר אקדמי ממוסד מוכר? לא / כן
14. האם עשית שירות צבאי או לאומי? לא / שירות צבאי מלא / שירות צבאי חלקי / שירות לאומי / עדיין משרת / עומד להתגייס או להתחיל שירות לאומי

15. (למי שענה לא), מדוע לא התגייסת?

א. פטור בשל אי-התאמה	ד. פטור מסיבה רפואית
ב. פטור בשל הצהרת דת	ה. סיבה אחרת, פרט: _____
ג. פטור בשל לאום (ערבי מוסלמי או נוצרי)	

=< (למי שענה שעשה שירות חלקי או ציין א' או ד' בשאלה מדוע לא התגייס), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

16. (למי שענה בשאלה על עיסוק עיקרי, שאלה מס' 7, שהוא עובד), האם עבודתך היא:
1. קבועה 2. מזדמנת 3. זמנית

17. (למי שענה בשאלה על עיסוק עיקרי, שאלה מס' 7, שהוא עובד), האם אתה מרוויח יותר מ-5,000 שקל לחודש? לא / כן

ג. צרכים בסיסיים, בריאות ומוגנות

18. האם יש לך מקום מגורים קבוע? לא / כן, אבל בסכנת פינוי / כן, אבל בתנאי תחזוקה ירודים / כן

=< (למי שענה לא, או כן, בסכנת פינוי), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

19. האם הייתה תקופה בשנה האחרונה שבה לא היה לך איפה לגור? לא / כן, יותר מחודש
=< (למי שענה כן), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

כן	לא	20. האם אתה עומד בתשלומים להוצאות בסיסיות כמו חשבונות, שכר דירה, נסיעות בתחבורה ציבורית, ציוד בסיסי לבית?
האם קשיים כלכליים גרמו לך לוותר ב-12 החודשים האחרונים על:		
כן	לא	21. אוכל?
כן	לא	22. טיפול רפואי (כולל טיפול שיניים) או תרופות, למרות שהיית זקוק להם?
כן	לא	23. האם יש לך חובות?
כן	לא	24. האם קורה שאתה פוגע בבריאותך או מסכן אותה? (למשל, אתה נוהג בחוסר זהירות בתחום המיני, אתה נוהג לשתות עד כדי שכרות, אתה משתתף במשחקים מסוכנים או מתחבר לאנשים שיכולים לפגוע בך)

=< (למי שענה לא על שאלה 20 או כן על לפחות שאלה אחת מהשאלות 21 עד 24), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

ד. השתייכות משפחתית וחברתית

באיזו מידה אתה נמצא בקשר עם:	1. כלל לא	2. במידה מועטה	3. במידה רבה
25. בני משפחתך הקרובה (הורים, אחים, אחיות)			
26. בני משפחה אחרים (סבא/סבתא, דוד/ה וכדומה)			
27. חברים			

=< (למי שענה כלל לא על שאלה 25 או 26), דילוג לשאלה בסוף השאלון על התחומים שבהם זקוק לעזרה

28. האם אתה תומך בבני משפחתך (מבחינה כספית, רגשית, מטפל בן משפחה)? לא / כן

29. האם יש לך לפחות חבר אחד או חברה אחת קרובים שאותם אתה יכול לשתף או שאיתם אתה יכול להתייעץ בעת הצורך? לא / כן

30. האם יש אדם אחד לפחות שאליו אתה יכול לפנות לצורך קבלת עזרה בעניינים בירוקרטיים, למשל קריאת חוזה דירה או תלוש משכורת, הבנת הזכויות המגיעות לך מטעם המוסד לביטוח לאומי וכדומה? לא / כן

31. באילו תחומים אתה זקוק לעזרה ומה סוג הסיוע שהיית רוצה לקבל באמצעות השתתפות בתוכנית יתד?

שער שני: כלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות בתוכנית יתד: תובנות מן הבדיקה המקדימה

1. מטרת הפרה-טסט ומערך הבדיקה

בדיקה מקדימה של כלים חדשים נועדה לבחון את מידת התאמתם לעבודה המתבצעת בפועל, זאת דרך בדיקת אופן השימוש בהם בקנה מידה מצומצם ב"תנאי שדה". מטרתו העיקרית של הפרה-טסט של כלי המיפוי הייתה לבדוק אותו מבחינת תכנון – הנושאים הכלולים בו או הנעדרים ממנו, נושאים רגישים מדי וכדומה, ומבחינת נוחות המילוי – נוסח השאלות, שימוש במונחים מוכרים או לא, זרימת השאלון, זמן המילוי ותהליך המילוי המשותף של המלווה עם הצעיר/ה. בדיקה כזאת מאפשרת להפיק לקחים מאופן המילוי והשימוש ולתקן את הכלי טרם הטמעתו בתוכנית.

באופן מפורט יותר הפרה-טסט לכלי המיפוי נועד:

- לבחון את מידת הצלחתו למפות את צרכי הצעירים ולבנות על בסיס זה תוכנית התערבות מותאמת (בדיקת תוקף הכלי)
- ללמוד מן העובדות ומן הצעירים על חוויית המילוי של הכלי ועל אופנים לשיפור הכלי
- ללמוד על מידת ההיתכנות של השימוש בכלי ועל התקבלותו בקרב העובדים והצעירים לצורך הבדיקה פנינו לעובדות סוציאליות העובדות עם צעירים במסגרת שירותים ותוכניות שונות: חמש מלוות יישוביות בתוכנית יתד, ארבע עובדות ומפקחות בשירות נוצ"ץ, שלוש עובדות בתוכנית "משלי" ושתי רכזות בתוכנית "מחסות לעצמאות" שמפעילה עמותת עלם. כל העובדות קיבלו הדרכה על השאלון, פרטנית או קבוצתית, בטלפון או פנים אל פנים, ולאחר מכן הן התבקשו למלא שאלון עם שני צעירים. העובדות התבקשו לבחור צעירים בעלי מאפיינים שונים מבחינת מגדר, גיל ומגזר. סך-הכול תוכננו להתקבל כ-25 שאלונים. יצוין שלא מדובר במדגם ושהנתונים שהתקבלו על הצעירים אינם מייצגים את האוכלוסייה. מאחר ששלב הפרה-טסט התארך ובמהלכו חלו שינויים רבים ומהותיים בכלי המיפוי, הוחלט לסיים את הפרה-טסט לאחר קבלת 17 שאלונים מ-13 עובדות. כלומר, מרבית העובדות מילאו שאלון עם צעיר אחד בלבד.

נוסף על מילוי השאלונים, ביקשנו מן הצעירים ומן העובדות לספק משוב על חוויית המילוי ועל השאלון עצמו בטופס מובנה. הטופס כלל שאלות על משך זמן המילוי, על נוחות המילוי ועל מידת הבהירות של השאלות וכן שאלות על תוכן השאלון ועל מבנהו. טופסי משוב התקבלו משמונה צעירים ומשש עובדות. סך-הכול התקבלו משובים מהתנסות במילוי 12 שאלונים. בחלק מן המקרים לא מולא טופס אלא הועבר לנו משוב במייל או שנערכה שיחת טלפון עם העובדת שמילאה את השאלון עם הצעיר/ה. שלושה צעירים ושתי עובדות העבירו משוב פתוח.

במסמך זה מוצגות התובנות העיקריות שעלו מניתוח השאלונים והמשוב שהתקבלו מן העובדות ומן הצעירים. תובנות אלה נוגעות לטיב המילוי, למידת הצלחתו של הכלי למפות את צורכי הצעירים ולספק מידע רלוונטי לצורך תכנון התערבות, וכן לחוויית המילוי ולהיתכנות הטמעתו של כלי המיפוי. בנספחים למסמך מוצגים המאפיינים והצרכים של הצעירים שמילאו שאלון (נספח א), פירוט ההצעות שנתנו הצעירים והעובדות לשיפור השאלון, מסודרים לפי שאלה (נספח ב) וכלי המיפוי עצמו (נספח ג).

2. תובנות עיקריות מניתוח תוצאות מילוי השאלונים

ניתוח הכלי בשלב הפרה-טסט נועד בין השאר לזהות קשיים, שלא יעלו בהכרח מן המשוב שיתקבל מן המשיבים. למשל, שאלות שבהן אחוז היענות היה נמוך יכולות להצביע על בעיה בשאלה, בניסוח שלה וכדומה. בחינת אחוז המילוי של השאלות השונות בשאלון העלתה כמה תובנות:

- ככלל, אחוז המילוי של השאלון היה גבוה מאוד, מה שעשוי להצביע על הנכונות של העובדות והצעירים להתגייס למשימה ועל המוכנות של המשיבים לשתף במידע על אודותם. שאלות שבהן היה אחוז מילוי נמוך יחסית יכולות להצביע על סיבות אחדות:
 - עייפות של המשיבים – בשאלות על התפקוד החברתי וההתנהגותי המופיעות בסוף השאלון אחוז המילוי היה נמוך מעט יותר (88%). ייתכן שהדבר נבע מעייפות של הצעירים. יצוין שהשאלון נבנה במחשבה שהמידע ייאסף בכמה פגישות, אולם בפרה-טסט, בשל קוצר זמן, מרבית העובדות מילאו אותו עם הצעירים בפגישה אחת. דבר זה עשוי להסביר את העייפות שחוו הצעירים בעת מילוי. אומנם ייתכן שהאחוז הנמוך יותר נבע מרגישות השאלות בתחומים אלו, אך גם השאלות על התפקוד האישי והרגשי הן רגישות ובתחום זה לא נמצא אחוז מילוי נמוך יותר.

- דרך שאלה בעייתית – בשני נושאים – אירועים בחיי המשפחה כמו מוות של אחד ההורים, אבטלה ממושכת, מחלה וכדומה; ומצבים שיכולים לאפיין את הצעירים עצמם, כמו מחלות, לקויות, פגיעות וכדומה. הצעירים התבקשו לסמן $\sqrt{\quad}$ ליד אירוע או מצב שנכון לגביהם ולא לענות "כן" או "לא" על כל אחד מן המקרים. בשתי שאלות אלה 35% מן הצעירים לא סימנו אף אחד מן המצבים הללו. דרך ההצגה של השאלה הזאת אינה מאפשרת לנו להבחין בין מצבים שבהם הבעיה אינה קיימת ובין הימנעות ממתן תשובה.
- שאלות קשות למענה – בסוף כל תחום העמקה התבקשו הצעירים לציין את השאיפות שלהם בטווח הקצר והארוך ואת החסמים האישיים והחיצוניים שלהם להשיג את יעדיהם בתחום. בחינה של אחוז המילוי של שאלות אלה העלתה קושי במענה עליהם. קשיים אלה נגעו בעיקר לשאלות על שאיפות בטווח הארוך ועל שני סוגי החסמים, והם בלטו במיוחד בתחומים מסוימים, למשל בתחום המשפחה, בתחום הדיור ובתחום החברתי. אחוז המילוי הממוצע בשאלות על שאיפות בטווח הארוך ועל חסמים היה נמוך יחסית בכל התחומים שעליהם נשאלו הצעירים:

שאיפות בטווח הארוך	חסמים אישיים	חסמים חיצוניים
64%	64%	42%

- הקושי לענות על נושא השאיפות והחסמים לא התבטא רק באחוז מילוי נמוך אלא גם באיכות התשובות. התשובות שניתנו היו לקוניות והחמיצו את מטרתן ללמוד יותר לעומק על הרצונות של המשתתפים ועל הקשיים שמונעים מהם להשיג את יעדיהם. בטופסי המשוב על השאלון סוגייה זו הועלתה על ידי הצעירים והעובדות. חלק מהצעירים ציינו את הקושי שלהם להבין שאלות אלה, ומהעובדות עלה הקושי של הצעירים לחשוב לטווח הארוך. הוצע לוותר עליהן או לשאול אותן בתום מילוי השאלון כולו, לאחר שכבר נבנתה ההיכרות עם הצעירים ונעשה עמם תהליך.
- בחינת תוכניות ההתערבות שתוכננו מלמדת שהנושא של חשיבה תוצאתית עדיין לא מוטמע מספיק ולא התבצע תכנון יעיל על פיה על ידי כל העובדות. בעוד שהתוצאה הרצויה הוגדרה ברוב המקרים, הרובריקות של סוג ההתערבות, ההתערבות הספציפית שאליה יופנו ומשך הזמן להשגת היעד מולאו רק בחלק קטן מהמקרים. כמו כן, גם במקרים שבהם רכיבים אלה מולאו נראה היה שהנושא אינו ברור מספיק ושלא נעשתה מספיק חשיבה בנוגע להגדרת יעדים ריאליים ולדרכי השגתם. כך למשל, באחד

השאלונים נכתב שהתוצאה הרצויה בתחום התעסוקה היא להתקבל למשטרה. הזמן שנקבע להשגת יעד זה היה חודשיים, זאת מאחר שלדברי הצעיר הוא כבר החל בהליכי קבלה. עם זאת, בשאלה על חסמים אישיים הוא ציין שאין לו 12 שנות לימוד, תנאי בסיסי להתקבל למשטרה, ובחסמים חיצוניים הוא כתב שהוא לא מצליח לקבל סיווג ביטחוני כי יש לו בני משפחה עם עבר פלילי. הצעיר משלים 12 שנות לימוד בימים אלה באמצעות תוכנית משל"י, וסיכויי להתגבר על עניין הסיווג הביטחוני אינם ברורים. ייתכן כמובן שצעיר זה יצליח להשיג את היעד שהציב לעצמו, אבל נשאלת השאלה האם בשלב זה לא היה כדאי לעובדת לנצל את ההזדמנות להגדיר אתו יעד קצר וריאלי יותר להשגה, יעד שיאפשר לו לחוות הצלחה.

3. תובנות ממשוב העובדים והצעירים על ההתנסות בכלי המיפוי

כאמור, בתום מילוי השאלונים התבקשו העובדות והצעירים למלא טופס משוב על ההתנסות שלהם במילוי השאלון. להלן עיקרי הדברים שעלו מהמשוב שהם נתנו.

- **איכות השאלון ומידת הרלוונטיות שלו להתערבות:** העובדות והצעירים ציינו את יכולתו של השאלון לכוון ולמקד את השיחה ולהציף צרכים שבהם הצעירים זקוקים לסיוע, וכן נושאים שהצעירים אינם בקיאים בהם כמו מיצוי זכויות. הצעירים ציינו שהשאלון סייע להם להכיר את עצמם טוב יותר ואילו העובדות הצביעו על תרומתו לעבודה עם הצעירים, מאחר שהנושאים שהוא כולל מספקים תמונה מקיפה עליהם.

צעירה: השאלון טוב, עוזר ונותן כוחות, נותן חיוביות. נהייתי במילוי הטופס. השאלות עוזרות לצעיר להכיר את עצמו ולחשוב על מה מעסיק אותו. היו בו שאלות על נושאים שלא חשבתי עליהם קודם, וזה אפשר לי להכיר דברים בעצמי שלא חשבתי אותם קודם

צעיר: מילוי השאלון היה קשה אבל הוא נתן לי מקום להביע את הדעה שלי. הדבר הטוב בשאלון הזה הוא שאני יכולתי לדבר על הדברים בכנות. הדבר הלא טוב בשאלון הוא שהוא ארוך מדי ומעייף

עו"ס: היה מעניין מאוד ופותח נושאים שעד היום לא דוברו בינינו בכלל. בגדול הרגיש שהנושאים היו רלוונטיים מאוד ושזה נותן תמונה מקיפה של תחומי החיים, ובהחלט ניתן לקבל תמונה על מה הצרכים והמקומות בהם כדאי להתמקד

עו"ס: הופתעתי לגלות איך גם עם צעירה שנמצאת בתהליך ובתוכנית עבודה מאוד ברורה, ולמרות ההיכרות שלי איתה והקשר הטוב - איך בקלות יכולנו לצאת משם לתוכנית עבודה

לוח 2 : תפיסת הצעירים והעובדות את בהירות השאלות ואת מידת הרלוונטיות שלהן, בסולם של 1-10 (ממוצע)

עובדות	צעירים	
8	6.4	מידת בהירות השאלות
7.5	7.4	המידה שבה השאלון מצליח לשקף את מצב הצעירים ואת צורכיהם
7.3	7	המידה שבה המידע שנאסף סייע או היה רלוונטי לצורך תכנון ההתערבות

- **האווירה בפגישה:** כל הצעירים דיווחו על אווירה נעימה, רגועה ופתוחה בעת מילוי השאלון. גם העובדות דיווחו על אווירה טובה ונינוחה ועל התייחסות רצינית למילוי השאלון. רוב העובדות ציינו שהיה קושי למצוא זמן לפגישה, בפרט שהיה מדובר בפגישה לא קצרה. הקושי נגע לא רק למציאת זמן פנוי אלא גם לגיוס הריכוז של הצעיר/ה לאורך זמן.
- **שיתוף פעולה:** שבעה מתוך תשעה צעירים ענו שלדעתם צעירים יסכימו לענות על השאלון. שניים מהם סייגו זאת בקיום קשר טיפולי או קשר קרוב עם העובדת: אחת אמרה שהם יענו על שאלות רגישות רק אם הם יכירו את העובדת; אחר אמר שהם יענו אם הם יבינו שייצא להם משהו. צעירה שלישית ציינה שצריך אומץ כדי לשתף בנושאים האלה וצריך רצון לשינוי.

▪ **נוחות המילוי וקשיים במילוי:** כל הצעירים דיווחו שהשאלון היה נוח למילוי. נציין כי למעט במקרה אחד, כל השאלונים מולאו ידנית ולא במערכת הממוחשבת. לצד זאת צוינו כמה קשיים:

▫ שאלות רגישות: הרוב ציינו שלא היו נושאים שהעלו קושי מיוחד. חלק מן הצעירים ומן העובדות ציינו כמה שאלות שעוררו אי-נוחות בנוגע למילוי, למשל תחום היחסים במשפחה, בשל נטייתו להיות מורכב אצל חלק מן הצעירים. תחומים נוספים שצוינו כקשים הם המצב הרגשי והחברתי של הצעיר/ה ורקע של הוצאה חוץ-ביתית. כך כתבה אחת הצעירות:

נתקלתי בשאלות עמוקות על המצב הרגשי, שלרגע הכניס למחשבות. כמו האם העתיד מדאיג אותך או שאלות שקשורות לחברה

▫ פורמט השאלון: חלק מן הצעירים ומן העובדות הציעו לקצר את השאלות ולנסח אותן ניסוח תמציתי, פשוט וממוקד יותר. הצעות קונקרטיות לשינוי נוסח השאלות מובאות בנספח ב. אחת העובדות ציינה שהשאלון אינו מתאים למפגש אינטימי מאחר שהוא כולל גם שאלות אישיות ורגישות, ואחרת אמרה שהיא מתחברת למבנה השאלון, אך הייתה שואלת את השאלות תוך הקשבה לצורכי הצעיר/ה באותו שלב, כלומר בהדרגתיות.

▫ אורך השאלון: הצעירים והעובדות התייחסו לאורך השאלון וציינו את הצורך לקצר אותו. עם זאת, העובדות התקשו להצביע על נושאים או על שאלות שאפשר לוותר עליהם וכתבו שהן מבינות את הצורך בכל השאלות. חלקן אף ציינו שיש נושאים חסרים, למשל הבנה עמוקה יותר של הרקע של הצעירים ומדוע הם מוכרים לרווחה. אחת העובדות הציעה לקצר את השאלון כדי שיתאים למילוי דרך אפליקציה או קישור לטלפון הנייד ושהצעירים ימלאו אותו בעצמם בזמנם החופשי. באופן זה יגבר, לטענתה, שיתוף הפעולה שלהם כי כך הם נוהגים היום. הצעה זו משקפת את העובדה שהרציונל של השאלון, שבעצם נועד לבנות את ההיכרות בין העובדת לצעירים ולשמש בסיס לבניית תוכנית, לא הופנם על ידה.

▪ **הצעות לשיפור:** אחת העובדות המליצה לשנות את סדר התחומים כפי שהוא מופיע בשאלון: להתחיל בשאלות על ההשתייכות המשפחתית והחברתית, ולאחר מכן לשאול על דיור ועל תפקוד רגשי. זאת מאחר שהמשפחה והתפקוד הרגשי הם שני נושאים

מהותיים להבנת הרקע של הצעירים וההשתייכות שלהם. רק מאוחר יותר לשאול על התחומים היותר קונקרטיים כמו השכלה, שירות צבאי/לאומי, תעסוקה, מיצוי זכויות ועוד. נאמר שהנושא של הכוחות צריך להישאל בסוף התהליך של מיפוי הצרכים מאחר שלצעירים קשה מאוד לענות עליו ועל כן נדרש לעבור איתם קודם כל תהליך של היכרות.

4. מסקנות

התובנות שעלו מניתוח ממצאי השאלונים ומאופן המילוי שלהם והמשוב שנתנו העובדות והצעירים מההתנסות שלהם מובילים לכמה מסקנות בנוגע לכלי המיפוי בגרסתו הנוכחית:

- הכלי נוגע בכל התחומים הרלוונטיים לחייהם של הצעירים ומצליח במידה רבה לשקף את מצבם ואת צורכיהם. מן הצעירים עלה שבשל היות הכלי מובנה ומקיף, הוא מסייע להם להכיר טוב יותר את עצמם ולחשוב על סוגיות שלעיתים לא הקדישו להן מחשבה קודם לכן. העובדות ציינו שהוא משמש כלי עבודה המאפשר להן לגעת בנושאים שקודם לכן לא עלו, לפעמים גם במקרים של היכרות ארוכה.
- התייחסות העובדות לאורכו של השאלון הצביעה על תחושתן הדו-ערכית כלפיו; מצד אחד הן סברו שהוא ארוך מדי ויקשה על השגת שיתוף הפעולה של הצעירים, ומצד שני רובן המכריע הכירו בחשיבות של איסוף מידע מקיף ובצורך להכיר לעומק את הצעירים כדי לבנות לכל אחד מהם תוכנית התערבות מותאמת. תפיסת השאלון כחשוב ורלוונטי הקשתה עליהן להציע הצעות אופרטיביות כיצד לקצר אותו. המסקנה שאליה הגיעו חלק מן העובדות היא שהמילוי שלו צריך להתבצע, כפי שאף תוכנן, במשך כמה פגישות, שיפחיתו את עייפות הצעירים ויאפשרו בין השאר תהליך היכרות הדרגתי ומעמיק.
- תהליך מילוי הדרגתי, לאורך כמה פגישות המאפשרות בנייה של ההיכרות והקשר, יפתור גם את הבעיה של שאלות רגישות. כפי שציינו חלק מן הצעירים, הם ירגישו נוח לשתף עובדת שהם כבר מכירים ושהם סומכים עליה ונותנים בה אמון. תהליך הדרגתי יאפשר רכישת אמון וביסוס הקשר בין העובדים לצעירים. באופן זה ייצאו שני הצדדים נשכרים – הסיכוי לבנות תוכנית התערבות מותאמת שתיתן מענה אמיתי לצרכי הצעיר/ה יגדל במקרה של תהליך מעמיק ויצירת קשר מיטיב.
- בניית תוכנית התערבות הנשענת על מיפוי מקיף של צרכי הצעירים ועל רצונותיהם נותנת מקום חיוני לשיקול הדעת המקצועי של העובדים. המלווה, כאיש מקצוע, יכול

על סמך מידע זה ובשילוב הידע המקצועי שלו לסייע לצעיר או לצעירה לזהות את המחסומים הניצבים בפניהם ואת הנושאים שעבודה עליהם תסייע להם להתקדם. אחת העובדות ציינה שיש צעירים המגיעים לשירות במטרה מסוימת ולצורך קבלת סיוע קונקרטי ועל כן שאלון מעין זה אינו מתאים להם. במקרים אלה, יש לברר איתם מדוע פנו ולספק להם את המענה שהם מבקשים. אך בדרך זו יכול להתייטר מעט תפקיד המלווה, שאמור לסייע לצעירים לזהות צרכים נוספים ואולי פחות בולטים, שמענה הולם להם עשוי לשרת את המטרה שלשמה הם פנו לתוכנית. נראה בעינינו נכון לשלב בין שתי התפיסות: בראש ובראשונה יש לספק לצעירים את המענה שלשמו פנו לתוכנית ובד בבד להתחיל עימם תהליך היכרות מעמיק שיוכל לחשוף נושאים נוספים שסיוע בהם יוכל לעזור להם להתקדם ולהתפתח.

חיזוק לחשיבות של ההיכרות המעמיקה בין הצעירים לעובדים קיבלנו מצעירות שהשתתפו בפאנל באחד המושבים בכנס העובדים הסוציאליים שנערך ב-21 בנובמבר 2017. בתגובה לשאלה מהן ציפיותיהן מן העובדות הסוציאליות, ענו הצעירות שחשוב להן להישמע, להביע את דעתן וגם לוודא שהעובדת רוצה לפעול לטובתן. לדבריהן, לפני שהעובדות פונות להגשת עזרה ולייעוץ מה כדאי לעשות, יש צורך בביסוס הקשר, בהיכרות טובה אחת של השנייה, ורק לאחר מכן יש מקום להתייעצות משותפת ולהבאת הידע המקצועי של העובדת כדי למצוא יחד פתרונות. עוד נאמר שלגשת לקבל עזרה מצריך הרבה אומץ ולכן גם לוקח זמן עד שנפתחים. כל זה מצריך סבלנות והבנה שהענקת עזרה מיטיבה נשענת על תהליך של בניית קשר טיפולי בין העובדת לצעיר/ה.

▪ כדי לבנות תוכנית התערבות מותאמת וטובה, לא נדרש רק מיפוי מובנה ומסודר של הצרכים ושל התחומים שבהם הצעירים מעוניינים לעשות שינוי, אלא יש לפתח בקרב המלווים את המיומנות של חשיבה תוצאתית, שהיא אבן היסוד לבניית תוכנית התערבות המורכבת מהגדרת יעדים (תוצאות) והדרכים להשגתם – פעולות ולוחות זמנים (תפוקות). כאמור, ניתוח השאלונים שמולאו לימד על קושי של העובדות ושל הצעירים להגדיר יעדים ריאליים ולגזור מהם את הפעולות הנדרשות ואת משך הזמן הדרוש להשגת התוצאה המצופה. מכאן עולה הצורך בהכשרה מעמיקה ומוסדרת של המלווים היישוביים על השאלון בכלל – חשיבותו והפוטנציאל שלו לשמש כלי עבודה יעיל עבור העובדים – ועל חשיבה תוצאתית בפרט – כיצד בונים תוכנית התערבות על סמך המידע שנאסף וכיצד מתכננים תוכנית התערבות הבנויה מיעדים מדידים

ומפעולות מוגדרות להשגתם. תפיסה של השאלון ככלי תומך עבודה, כפי שהוא נועד להיות, והבנת החשיבות של בניית תוכנית התערבות מובנית, יסייעו בגיוס העובדים למילוי השאלון ובהגברת המחויבות שלהם למילוי איכותי.

- מסקנה נוספת שעולה ממילוי השאלונים ומן המשוב שהתקבל היא הקושי להתמודד עם השאלות על השאיפות של הצעירים בטווח הקצר, ובפרט בטווח הארוך, ועל החסמים העומדים בפניהם להשגתם. הקושי של הצעירים להבין מה נדרש מהם בשאלות אלה מצביע על הצורך לשקול מחדש את מיקומן. אלה שאלות חשובות שמובילות ישירות לתכנון ההתערבות, אך הן דורשות מן הצעירים הבנה מעמיקה של מצבם ומודעות עצמית רבה. בגרסה המעודכנת והמקוצרת של כלי המיפוי (במתכונת של תיק לקוח) שאלות אלו לפעמים מופיעות ממש בהתחלה, כמעט בלי שקדמו להן שאלות על מצב הצעיר/ה באותו תחום. ייתכן שיש לשקול לבנות אחרת את השאלון ולהמתין לשלב מתקדם יותר כדי לשאול את השאלות האלה. שינוי כזה יצריך חשיבה גם על אופן מילוי השאלון בכלל – האם ממלאים בכל פעם רק את התחומים שבהם הצעירים מעוניינים לעשות שינוי, או שממלאים את מילוי השאלון כדי לקבל תמונה מלאה על הצעיר/ה וממנה יוצאים לשאלות אלה ולבניית תוכנית התערבות.

נספח א: מאפייני הצעירים והצעירות וצורכיהם

כלי המיפוי כולל שני חלקים:

1. הערכת מצב הצעירים וצורכיהם. חלק זה מורכב משאלות בסיסיות על כל אחד מן התחומים שבהם מתמקדת תוכנית יתד ומשאלות העמקה על כל אחד מן התחומים האלה. על שאלות ההעמקה ענו רק הצעירים שהביעו רצון לחולל שינוי באותו תחום.
2. בניית תוכנית התערבות. חלק זה מסייע בבניית תוכנית ההתערבות על בסיס המידע שנאסף.

להלן מוצגים הממצאים העיקריים שעלו מניתוח המאפיינים והצרכים של המשיבים. יצוין שהממצאים אינם מבוססים על מדגם מייצג של הצעירים בתוכנית.

צרכים (N=17)	מאפיינים (N=17)
<ul style="list-style-type: none"> ■ צעיר אחד מנותק (לא לומד, לא עובד ולא משרת) <p>השכלה, תעסוקה ומיומנויות</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 53% לא סיימו 12 שנות לימוד ■ 35% לא שירתו ולא אמורים להתגייס, צעיר אחד שירת שירות חלקי בשל בעיות בריאות ■ 71% עבדו בחודש האחרון, חמישה מהם בעבודה קבועה ושבעה בעבודה זמנית. בשני המקרים הוותק היה קצר יחסית - בין שבוע לחמישה חודשים. <p>רווחה אישית ובריאות רגשית</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 53% סובלים משלושה קשיים לפחות בתחום הרגשי. 	<p>מגדר</p> <p>59% נשים 35% גברים 6% אחר</p> <hr/> <p>גיל</p> <p>65% בני 18-21 35% בני 22-25</p> <hr/> <p>מגזר</p> <p>76% יהודים 18% ערבים 6% בדואים</p> <hr/> <p>דתיות</p> <p>53% חילונים 41% מסורתיים 6% דתיים</p> <hr/> <p>הגירה</p> <p>18% מהגרים 41% בני מהגרים</p> <hr/> <p>מצב משפחתי</p> <p>82% רווקים 12% חיים בזוגיות 6% נשואים</p>

צרכים (N=17)	מאפיינים (N=17)
<p>קיום פיזי, בריאות ומוגנות</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 29% מתגוררים בתנאי תחזוקה ירודים או נמצאים בסכנת פינוי; לשני צעירים קרה בשנה האחרונה שלא היה להם היכן לגור. ■ ל-47% הייתה בשנה האחרונה תקופה שלא היה להם מספיק אוכל, ול-65% קרה שלא היה להם כסף להוצאות בסיסיות. ■ ל-47% יש חובות כספיים. ■ 41% סובלים מקושי אחד לפחות בתחום ההתנהגותי. לארבעה נפתח תיק במשטרה. ■ 65% נמצאים בקבוצת סיכון מיוחדת אחת לפחות, 47% נמצאים ביותר מקבוצה אחת: 53% דיווחו על לקות למידה; 27% סובלים מהפרעה נפשית מאובחנת, 27% סובלים מפוסט טראומה. 35% לא סימנו אף אחד מן המצבים האלה. ייתכן שהם לא סובלים מאף אחד מהם וייתכן שבחרו לא לשתף (ראו הסבר בפרק הבא). 	<p>הסדר מגורים</p> <p>53% גרים עם אחד ההורים לפחות</p> <p>24% שוכרים דירה לבד</p> <p>23% גרים במקום אחר (אצל חברים, שוכרים דירה עם שותפים, בדירת שירות)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 29% היו בנערוותם במסגרת חוץ-ביתית <p>כוחות ומשאבים (ענו "במידה רבה מאוד", במספרים)</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ אישי וחברתי: מוטיבציה ורצון לשינוי (13), כישורים חברתיים (10), לקיחת אחריות על מצבו/ה (10), תובנה למצבו/ה ולצרכיו/ה (10), תוכניות לעתיד (10) עצמאות ותושייה (9). ■ משפחתי וקהילתי: חברים מתפקדים (13), משפחה תומכת (10), מגורים בסביבה בריאה (8). ■ טיפולי: תמיכה מצד גורם טיפול (13).
<p>תחומי חיים שהם מעוניינים מאוד לעשות בהם שינוי (במספרים, N=17)</p>	<p>תחומי חיים שמעסיקים מאוד את הצעירים (במספרים, N=17)</p>
<p>מצב כלכלי - 12; השכלה - 12; דיור - 11; תעסוקה - 9; מיצוי זכויות - 7; משפחה - 7; מצב רגשי - 7; מצב חברתי - 5; שירות צבאי/לאומי - 2; התנהגויות סיכון - 0</p>	<p>מצב כלכלי - 12; מצב רגשי - 9; דיור - 9; משפחה - 8; השכלה - 7; תעסוקה - 7; שירות צבאי/לאומי - 3; מצב חברתי - 3; התנהגויות סיכון - 1; מיצוי זכויות - 1</p>

נספח ב: הערות של הצעירים/ות והעובדות על שאלות בכלי המיפוי, לפי סדר השאלות בכלי

הערות	שאלה
<p>להפוך למשפטי תיאור, למשל, במקום בעל/ת כישורים חברתיים לכתוב "מסתדר/ת טוב בחברה"</p> <p>לצמצם את מספר ההיגדים, אפשר לוותר על "בעל/ת כושר מנהיגות", לבחור אחד משני ההיגדים "מאמין/ה בעצמי וביכולתי להשיג דברים" ו"בעל/ת תפיסה עצמית חיובית" וכדומה</p> <p>ליד ההיגד "מביעה/ה רגשות" סומן סימן שאלה</p>	<p>באיזו מידה יש לך כיום את החוזקות הבאות שיכולות לסייע לך בתהליך ההתערבות?</p>
<p>המושג "גורם טיפול" לא מוכר לכולם</p>	<p>מהם המאפיינים הסביבתיים שיש לך ויכולים לסייע לך להתקדם?</p>
<p>הוצע לשאול על התדירות שבה נמצא בקשר ולא על המידה</p> <p>הוצע לשאול במקום באיזה נושא נעזר בעבר בגורמי טיפול ובמה הסיוע עזר או לא עזר, האם זה השפיע על רמת ההיעזרות שלו כיום בגורמי טיפול</p>	<p>באיזו מידה את/ה משתף/ת פעולה עם גורמי טיפול?</p>
<p>ייתכן מאוד שזה מעסיק אותם במקום של להתפתח, לגדול מתוך זה אבל לא לעשות שינוי... אולי צריך להוסיף שאלה ביניהם או לדייק באיזה רמה מעסיק</p>	<p>השאלות בסוף כל חלק: האם התחום מעסיק אותך? באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות בו שינוי?</p>
<p>צריך לשאול לא רק על הסיבה לקיצור אלא גם כמה זמן שירת</p>	<p>מדוע לא עשית שירות מלא?</p>
<p>מי שלא עשה שירות או עשה שירות חלקי לא נשאל שאלות אלה. אבל יש מבין אלה ששירתו חלקית שמעוניינים בסיוע של יתד להשתלב בשירות לאומי ולכן נכון לשאול את השאלות האלה את כולם</p>	<p>האם מצבך בתחום השירות הצבאי או הלאומי מעסיק אותך? באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות בו שינוי?</p>
<p>כדאי לשאול מה הסיבה לשביעות הרצון גם אם עונים מרוצה</p>	<p>באיזו מידה את/ה שבע/ת רצון מסוג העבודה וממקום העבודה</p>

שאלה	הערות
שאלות על מיצוי זכויות	קושי לענות על השאלות כי הצעירים אינם מבינים בנושא כלל, וגם לעובדת היה קשה להסביר בשל ההבנה המעטה שלה בו. צוין שהנושא חשוב ויש להכשיר גם את העובדים כדי שידעו להסביר לצעירים על זכויותיהם
רשימת דברים שלפעמים קורים לאנשים בגילך (אירועים בחיי המשפחה). אנא סמן/י ב- ✓ אילו מהם קרו לך במשך השנה האחרונה	לא כל האירועים ברשימה מתאימים ויש אחרים רלוונטיים יותר שכדאי לשאול, למשל הורה נוכח אבל לא מתפקד
שאלות עומק על המשפחה	המידע על ההורים ועל דפוס היחסים במשפחה נותן את התמונה העיקרית על הצעירים, ולכן יש לשאול שאלות אלו את כולם
להלן שאלות על דפוס היחסים במשפחה שלך. לגבי כל משפט סמן/י עיגול סביב התשובה המשקפת את דעתך	הנושא של היחסים במשפחה חשוב במיוחד אחרי גיל 18 כי אז מתחילים לפעמים הרבה מתחים סביב ציפיית ההורים שהילד ייקח יותר אחריות ויגלה עצמאות חסרות שאלות על אחים ועל היחסים איתם, הם יכולים להיות דמויות מאוד משמעותיות בחיי הצעיר חשוב לשאול אם מקבלים תמיכה כלכלית מן המשפחה
שאלות בתחום הדיור	חסר נושא הניצול הוצע לשאול האם מעדיף הסדר מגורים אחר
שאלות על המצב הכלכלי	להוסיף שאלות ולשאול גם על המשאבים הכלכליים של יתר בני המשפחה הגרעינית
להלן מצבים שיכולים לאפיין צעירים. אנא סמן/י ב- ✓ את המצבים שקרו לך ושאת/ה מעוניין/ת לשתף אותנו בהם	יש לשאול מפורשות על הנושא של פגיעה מינית ואלימות במשפחה. נושאים אלה צריכים להיות מדוברים מן ההתחלה ולא, למשל, לשאול אותם בשאלון העמקה

שאלה	הערות
אנשים מתאפיינים בכל מיני תכונות ומתמודדים עם כל מיני קשיים. לפניך משפטים הקשורים לתפיסה עצמית ולתפקוד רגשי, לגבי כל אחד מהמשפטים ציין/י באיזו תדירות את/ה חש/ה כך?	ההיגדים בחלק של התפקוד הרגשי, החברתי וההתנהגותי נוסחו בגוף שלישי בשל רגישותן. החלטה זו עוררה חילוקי דעות – יש מי שהעריך זאת ויש מי שטען שזה ניסוח מבלבל וההרחקה הזאת יוצרת דווקא ניכור וחוסר הבנה של ההיגד. הוצע לשאול ישירות לנסח באופן לא שיפוטי, למשל לכתוב: יש אנשים שמתמודדים עם סוגיות סביב דימוי גוף; יש אנשים שמתמודדים עם סוגיות על רקע זהות; יש אנשים שעוסקים באופן תדיר בתכנים הקשורים במוות
לפניך משפטים הקשורים לאיך האנשים מתפקדים בחברה, באיזו מידה את/ה מסכים/ה איתם בקשר אליך?	להוסיף סמים

נספח ג: כלי למיפוי צרכים ולתכנון התערבות

מקרא: השאלון מורכב משאלות כלליות ומשאלות העמקה בתחומים שבהם הצעירים הצהירו שהם מעוניינים מאוד לעשות שינוי. שאלות ההעמקה מסומנות באדום

תאריך מילוי השאלון: |__|/|__|/|__|

שנה חודש יום

היישוב: _____

שם העובד/ת: _____

שם הצעיר/ה: _____

מספר תעודת זהות של הצעיר/ה: _____

מספר טלפון של הצעיר/ה: _____

כתובת אי-מייל של הצעיר/ה: _____

כתובת מגורים של הצעיר/ה: _____

א. מאפייני רקע – נפתח בהיכרות קצרה עמך

1. מגדר: גבר / אישה / אחר

2. חודש ושנת לידה: _____

3. ארץ לידה:

1. ישראל	2. אתיופיה	3. בריה"מ לשעבר (לא כולל קווקז, גרוזיה ובוכרה)	4. קווקז/ בוכרה/ גרוזיה	5. אירופה / צפון אמריקה / דרום אמריקה	6. ארץ אחרת: _____
----------	------------	--	-------------------------------	--	-----------------------

4. למי שלא נולד בישראל, שנת עלייה/הגעה לארץ: |__|__|__|__|

5. ארץ לידת ההורים:

אם	אב	
		1. ישראל
		2. אתיופיה
		3. בריה"מ לשעבר (לא כולל קווקז, גרוזיה ובוכרה)
		4. קווקז/ בוכרה/ גרוזיה
		5. אירופה / צפון אמריקה / דרום אמריקה
		6. ארץ אחרת
		7. לא ידוע

6. מגזר:

1. יהודיה	2. ערביה- מוסלמית	3. ערביה- נוצרית	4. דרוזית	5. בדואית	6. נוצריה (שאינו ערבי)	7. אחר: _____
-----------	----------------------	---------------------	-----------	-----------	---------------------------	---------------

7. מידת דתיות:

1. חילונית	2. מסורתית	3. דתיה	4. חרדית	5. לא חד משמעי / אחר
------------	------------	---------	----------	-------------------------

8. מעמד אזרחות:

1. אזרח/ית ישראלית	2. תושב/ת קבע	3. תושב/ת ארעית	4. ללא מעמד
--------------------	---------------	-----------------	-------------

9. מצב משפחתי: רווקה / חיה בזוגיות / נשוי/אה / גרושה או פרודה / אלמן/ה

10. האם יש לך ילדים: לא / כן

11. מקום המגורים העיקרי?

1. עם שני ההורים
2. עם אחד ההורים
3. אצל קרובי משפחה אחרים
4. אצל חברים
5. שוכר/ת דירה לבד
6. שוכר/ת דירה עם שותפים

7. בדיוור בעיסוק העיקרי (למשל, דירת שירות, דיוור לחיילים בודדים, מעונות לסטודנטים)
8. בדירה עם חברה או בן/ת זוג
9. מענה בקהילה (כמו דירת מדרגה, דירת מעבר, דירה במסגרת תוכנית גשר לחיים עצמאיים, מרכז חירום לחסרי קורת גג)
10. אין מקום מגורים קבוע
11. מקום מגורים אחר: _____

12. האם גרת בעבר במסגרת מחוץ לבית (כמו פנימייה, הוסטל, משפחה אומנת)?

1. לא

2. כן

13. (אם כן), פרט/י באיזו מסגרת (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת אם היית ביותר מסוג מסגרת אחד)?

1. בפנימייה, פרט/י כמה זמן _____

2. במשפחה אומנת, פרט/י כמה זמן _____

3. בהוסטל / במסגרת אחרת של חסות הנוער, פרט/י כמה זמן _____

4. במסגרת אחרת: _____, פרט/י כמה זמן _____

ב. כוחות וגורמי הנעה

בחלק זה נחשוב ביחד על התכונות האישיות שלך שיכולות לעזור לך להתקדם ועל גורמים אחרים בסביבה שלך שיכולים גם הם לסייע לך בתהליך השינוי.

14. באיזו מידה יש לך כיום את החוזקות הבאות שיכולות לסייע לך בתהליך ההתערבות:

	1	2	3	4	5
בעל/ת כושר מנהיגות	1	2	3	4	5
בעל/ת אינטליגנציה גבוהה	1	2	3	4	5
בעל/ת כישורים חברתיים	1	2	3	4	5
בעל/ת יכולת לגייס אחרים לטובתי	1	2	3	4	5
אופטימיות	1	2	3	4	5

.5	.4	.3	.2	.1	
במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	
5	4	3	2	1	בעל/ת עצמאות ותושייה
5	4	3	2	1	מאמינ/ה בעצמי וביכולתי להשיג דברים
5	4	3	2	1	בעל/ת תפיסה עצמית חיובית
5	4	3	2	1	לוקח/ת אחריות על מצבי
5	4	3	2	1	בעל/ת מוטיבציה ורצון לשינוי
5	4	3	2	1	בעל/ת תובנה למצבי ולצרכי
5	4	3	2	1	מביעה רגשות
5	4	3	2	1	מוכנה להשקיע מאמצים
5	4	3	2	1	יש לי תוכניות לעתיד
5	4	3	2	1	בעל/ת כישורים מיוחדים, למשל בתחום האמנות או הספורט
נקודת חוזק אחרת, פרט/י _____					

15. מהם המאפיינים הסביבתיים שיש לך ויכולים לסייע לך להתקדם (נא סמן/י את כל התשובות הרלוונטיות)?

1. חברים מתפקדים, למשל עובדים או לומדים

2. משפחה תומכת

3. יכולת כלכלית של המשפחה

4. מגורים בסביבה בריאה, לא מסכנת

5. תמיכה של גורם טיפולי

6. השתייכות לקהילה תומכת (למשל, מסגרת דתית, מרכז קהילתי)

7. מאפיין אחר, פרט/י: _____

16. מה הדברים שאת/ה אוהב/ת/ או נהנה/ית לעשות? _____

17. מהם גורמי ההנעה שלך (למשל, מה או מי נותן לך כוח, מה או מי משמח אותך, מה גורם לך להרגיש טוב עם עצמך)? _____

ג. קשר עם גורמי טיפול

18. האם את/ה נמצא/ת כיום בקשר עם אנשי מקצוע (אנשי טיפול ואחרים)?

1. לא

2. כן

19. עם מי מהגורמים המקצועיים הבאים את/ה נמצא/ת בקשר כיום (סמן את כל

הרלוונטיים): חשוב לציין שאין בכוונתי לפנות לאף גורם שעמו את/ה בקשר בלי לבקש

את הסכמתך מראש. מטרת השאלה ללמוד אם יש גורמים שבהם את/ה נעזר/ת היום

1. המחלקה לשירותים חברתיים

2. שירות נוער, צעירות וצעירים (נוצ"ץ)

3. שירות מבחן למבוגרים

4. שירותי בריאות הנפש הציבוריים

5. איש טיפול פרטי

6. איש טיפול במסגרת הצבא

7. מרכז גמילה מסמים/אלכוהול

8. מרכז לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית

9. הכשרה לתעסוקה עם מרכיב טיפולי

10. גורם אחר, פרט/!:

20. באיזו מידה את/ה משתף/ת פעולה עם גורמי טיפול עמם את/ה נמצא/ת בקשר כיום?

1. בכלל לא

2. במידה מועטה

3. במידה בינונית

4. במידה רבה

5. במידה רבה מאוד

הסברי/י מדוע { _____

בחלקים הבאים ננפה יחד את הצרכים שלך בתחומי חיים שונים כדי שנוכל לזהות יחד את התחומים שבהם יש לך צורך בעזרה ונבחר את התחומים שבהם היית רוצה להתקדם. זה יעזור לנו בתהליך הבנייה של תוכנית אישית המתאימה בדיוק לצרכים שלך ולרצונות שלך.

ד. השכלה, תעסוקה ומיומנויות

21. מהם העיסוקים שלך? סמן/י את כל התשובות הרלוונטיות

1. לימודים / הכשרה מקצועית
 2. צבא (שירות חובה) / שירות לאומי או אזרחי
 3. שירות קבע
 4. עבודה
 5. איני נמצאת/ת במסגרת כלשהי
22. (למי שסימן תשובות 1 עד 4) מה עיסוקך העיקרי (הכוונה לעיסוק בו את/ה מבלה רוב

היום שלך)

1. לימודים / הכשרה מקצועית
2. צבא (שירות חובה) / שירות לאומי או אזרחי
3. שירות קבע
4. עבודה

ד.1. השכלה

23. מה התואר או התעודה הגבוהה ביותר שיש לך?

1. פחות מ-12 שנות לימוד
2. תעודה של 12 ש"ל
3. תעודת בגרות חלקית
4. תעודת בגרות מלאה
5. השכלה על-תיכונית (כגון הנדסאים, טכנאים, אחיות)
6. השכלה אקדמית
7. אחר, פרט/י: _____

24. (אם נשרת מהלימודים לפני סיום 12 שנות לימוד) מדוע עזבת את בית הספר?

1. הושעיתי פעמים רבות ולבסוף הפסקתי לבוא
2. לא הרגשתי שייך לבית הספר / לא היו לי חברים
3. היה לי קשה בבית הספר, פרט/י: _____
4. התחלתי לעבוד כדי לסייע בפרנסת המשפחה

5. סיבה אחרת, פרט/י: _____
25. האם קרה שהתחלת ללמוד במסגרת כלשהי ועזבת באמצע?
1. לא
 2. כן, מדוע? _____
26. האם מצבך הלימודי מעסיק אותך?
1. לא מעסיק
 2. די מעסיק
 3. מאוד מעסיק
27. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך בתחום הלימודים?
1. לא מעוניין/ת
 2. די מעוניין/ת
 3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך הלימודים, אנא ענה/י על השאלות הבאות

28. האם את/ה מעוניין/ת להשתלב במסגרת לימודית או בקורס הכשרה מקצועי במהלך השנה הקרובה?
1. לא
 2. לא מעוניין/ת כי אני משתתף/ת היום או כבר השתתפתי בקורס או במסגרת לימודית
 3. כן
29. (אם כן) באיזו מסגרת תרצה/י להשתלב?
1. מסגרת או תוכנית להשלמת 12 שנות לימוד
 2. מסגרת או תוכנית להשלמת בגרויות
 3. קורס מקצועי
 4. קורס עיוני
 5. אוניברסיטה/מכללה
 6. אחר, פרט/י: _____

30. (לאילו הלומדים כיום) המסגרת שבה את/ה לומד/ת:

1. ישיבה גדולה
2. מדרשה לבנות
3. בי"ס טכנולוגי/מקצועי (יג-יד)
4. בי"ס ערב/אקסטרני
5. מכינה או מסגרת אחרת להשלמת בגרות
6. קורס / הכשרה מקצועית/ יזמות עסקית
7. אוניברסיטה / מכללה
8. מסגרת אחרת, פרט/י: _____

31. כמה זמן את/ה לומד/ת באותו מוסד? _____

32. (למי שלומד/ת בבית ספר טכנולוגי/מקצועי, במוסד אקדמי או משתתף/ת בקורס),

מהו מקצוע הלימודים העיקרי שאת/ה לומד/ת? _____

33. (למי שלומד/ת בבית ספר טכנולוגי/מקצועי, במוסד אקדמי או משתתף/ת בקורס)

האם את/ה מרוצה מהמקצוע שבחרת ללמוד?

{ הסבר/י מדוע _____	1. כלל לא מרוצה
	2. לא כל כך מרוצה
	3. מרוצה
	4. מרוצה מאוד

34. האם את/ה מרוצה מהמוסד/מסגרת שבו את/ה לומד/ת?

{ הסבר/י מדוע _____	1. כלל לא מרוצה
	2. לא כל כך מרוצה
	3. מרוצה
	4. מרוצה מאוד

35. מה היית רוצה להשיג בתחום ההשכלה,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

36. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום ההשכלה? (התייחס/י גם לחסמים

אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי:

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי:

ד.2. שירות – קדם צבאי, צבאי, לאומי, אזרחי

37. האם עשית שירות צבאי/לאומי או שאת/ה משרת/ת כעת?

1. לא ולא אמור/ה להתגייס

2. עדיין לא, אך עומד/ת לפני גיוס בזמן הקרוב

3. עדיין משרת/ת (שירות חובה)

4. כן, שירות צבאי חלקי

5. כן, שירות צבאי מלא

6. כן, שירות לאומי/אזרחי

7. לא חלה עליי חובת גיוס

38. האם השתתפת בתוכנית טרום שירות (הכנה לצבא), משתתף/ת כעת או עומד/ת

להתחיל תוכנית כזו?

1. לא

2. כן, השתתפתי

3. כן, משתתף/ת היום

4. כן, עומד להתחיל

39. (אם לא שירת כלל ולא עומד/ת לפני גיוס) מדוע לא שירת או אינך עומד/ת להתגייס?

ד. פטור מסיבה רפואית

ה. סיבה אחרת (לדוגמה, חוסר עניין להתגייס), פרט/י:

א. פטור בשל אי התאמה

ב. פטור בשל הצהרת דת

ג. פטור בשל לאום

40. (אם שירת שירות צבאי חלקי) מדוע לא עשית שירות מלא?

- א. קשיי הסתגלות
 ב. בעיות משפחתיות
 ג. בעיות בריאותיות
 ד. קיצור שירות
 ה. שחרור בגלל אי התאמה
 ו. אחר, פרט/י: _____

41. (אם את/ה עדיין משרת/ת או עומד/ת להתגייס או להתנדב): האם מצבך בתחום השירות הצבאי או הלאומי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק
 2. די מעסיק
 3. מאוד מעסיק

42. (אם את/ה עדיין משרת/ת או עומד/ת להתגייס או להתנדב): באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך בתחום השירות הצבאי או הלאומי?

1. לא מעוניין/ת
 2. די מעוניין/ת
 3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך בתחום הצבאי/לאומי, אנא ענה/י על השאלות הבאות

שאלות לצעירים העומדים לפני גיוס

43. האם את/ה זקוק/ה לסיוע לקראת גיוסך לצבא או לשירות לאומי?

1. לא
 2. כן, למה את/ה זקוק/ה?
 1. למידע על היחידות השונות בצבא / על אפשרויות שונות לשירות לאומי
 2. הכנה פיזית
 3. הכנה מנטלית
 4. אחר, פרט/י: _____

44. (אם כן) האם את/ה מעוניין/ת להשתלב בתוכנית הכנה לצבא כמו "אחרי" או מכינה

קדם צבאית?

1. לא

2. כן

שאלות לחיילים בשירות צבאי

45. האם את/ה מוכר/ת כחייל/ת בודד/ה?

1. לא

2. כן

46. באיזה תפקיד את/ה משרת/ת במסגרת השירות הצבאי?

1. לחימה

2. תפקיד עורפי מקצועי (שיננית, מכונאי, נהג משאית, טבח, וכדומה)

3. תפקיד עורפי לא מקצועי

4. אחר, פרט/י: _____

47. האם בתקופת שירותך קרו לך הדברים האלה?

2. כן	1. לא	
2	1	1. עלית בדרגה
2	1	2. שרתת כמפקד
2	1	3. למדת מקצוע
2	1	4. היית נפקד/עריק
2	1	5. היית בכלא

שאלות למשרתים/ות בשירות צבאי או למתנדבים/ות בשירות לאומי/אזרחי

48. האם ניתן לך אישור לדיור במסגרת השירות הצבאי או הלאומי?

1. לא

2. כן

49. שירות צבאי או לאומי/אזרחי עלול להיות מלווה בקשיים שונים. האם התמודדת עם קשיים בשירות הצבאי/לאומי/אזרחי בתחומים הללו?

76. לא יודע / לא זוכר	2. כן	1. לא	
77. לא מעוניין לענות			
	2	1	1. בעיות כלכליות?
	2	1	2. בעיות בריאות?
	2	1	3. בעיות ת"ש/ משפחתיות כגון היריון, טיפול בבן משפחה חולה או מוגבל?
	2	1	4. קושי להסתדר עם החיילים האחרים או עם הצעירות והצעירים האחרים שהיו אתך בשירות הלאומי/אזרחי?
	2	1	5. קושי להסתדר עם המפקדים או לציית לכללי המסגרת הצבאית? או קושי להסתדר עם הממונים עליך בשירות הלאומי/אזרחי ולהישמע להם?
	2	1	6. קושי בגלל המרחק של מקום השירות ממקום המגורים?
	2	1	7. לא הרגשתי תורם/ היה לי משעמם?
			8. קושי אחר, פרט/י

50. מה היית רוצה להשיג בתחום השירות,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

51. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים אישיים, שקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים, כאלה הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

ד.3 עבודה**52. האם עבדת בשכר בחודש האחרון?**

1. לא

2. כן

53. האם את/ה מחפש/ת כיום עבודה?

1. לא

2. כן

54. האם עבודתך העיקרית היא:

1. קבועה

2. זמנית

3. מזדמנת

55. האם את/ה מקבל/ת תלוש משכורת? 1. כן 2. לא**56. כמה זמן אתה עובד בעבודתך העיקרית? _____ שבועות / _____ חודשים****57. כמה שעות בשבוע רגיל את/ה עובד/ת בעבודתך העיקרית? _____****58. כמה את/ה משתכר/ת בעבודתך העיקרית? שכר ברוטו לחודש: _____ שקל**

/ שכר ברוטו לשעה: _____ שקל

59. האם מצבך התעסוקתי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק

2. די מעסיק

3. מאוד מעסיק

60. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך בתחום התעסוקה?

1. לא מעוניין/ת

2. די מעוניין/ת

3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך התעסוקתי, אנא ענה/י על השאלות הבאות

הכנה לעבודה

61. האם השתתפת בקורס או בסדנת הכנה לעבודה, כגון ליווי והכוונה במציאת עבודה במרכז צעירים או במסגרת הצבא?

1. לא

2. כן

דפוסי עבודה למי שעובד/ת היום

62. האם את/ה עובד/ת ביותר ממקום אחד?

1. לא

2. כן, פרט/י בכמה מקומות: _____

אם את/ה עובד/ת ביותר ממקום אחד, יש להתייחס למקום העבודה העיקרי

63. האם את/ה: 1. שכיר 2. עצמאי?

64. מה היקף המשרה בעבודתך העיקרית: 1. מלאה 2. חלקית

65. איזו עבודה בעיקר את/ה עושה במקום עבודתך? _____

66. האם את/ה מקבל/ת בעבודתך העיקרית את ההטבות הבאות?

76. לא יודע / לא זוכר	2. כן	1. לא	
	2	1	1. קרן פנסיה, קופת גמל או ביטוח מנהלים?
	2	1	2. חופשה שנתית בתשלום?
	2	1	3. תשלום עבור ימי מחלה?
	2	1	4. קרן השתלמות?

67. האם את/ה מרוצה מסוג העבודה שבה את/ה עובד/ת?

1. כלל לא מרוצה
2. לא כל כך מרוצה

הסבר/י מדוע _____

3. מרוצה

4. מרוצה מאוד

68. האם את/ה מרוצה ממקום העבודה שלך?

1. כלל לא מרוצה
2. לא כל כך מרוצה

הסבר/י מדוע _____

3. מרוצה

4. מרוצה מאוד

69. מה היית רוצה להשיג בתחום התעסוקה,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

70. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם קשורים אליי: _____

שאלות למי שאינם עובדים היום

71. האם עבדת אי פעם?

1. לא

2. כן

72. (אם ענית כן) כמה זמן עבדת בסך-הכול בשנתיים האחרונות בכל עבודותיך (כולל שירות בצבא קבע)?

1. רוב הזמן

2. כמחצית מהזמן

3. חלק קטן מהזמן

73. (אם ענית כן) בכמה עבודות עבדת בסך-הכול בשנתיים האחרונות? _____

74. במהלך השנתיים האחרונות, מה היה עיסוקך העיקרי בתקופות בהן לא עבדת? (ניתן

לבחור עד שתי תשובות)

1. הייתי בצבא או בשירות לאומי או אזרחי
2. חיפשתי עבודה
3. למדתי לימודים עיוניים כגון השלמת השכלה, בגרות
4. למדתי בקורס מקצועי
5. טיפלתי במשק הבית, בילדים, בבני משפחה חולים, עזרתי להורים
6. עברתי טיפולים רפואיים
7. לא עשיתי כלום
8. אחר, פרט/י: _____

75. (אם את/ה מחפש/ת עבודה) כמה זמן את/ה מחפש/ת עבודה? _____ שבועות,

שנים _____

76. (אם את/ה לא מחפש/ת עבודה) מדוע אינך מחפש/ת כיום עבודה?

1. לומד/ת
2. בגלל מגבלה גופנית, נכות או מחלה ממושכת
3. עסוק/ה בטיפול בבן משפחה או במשק בית
4. אין עבודה באזור מגוריי
5. אין עבודה במקצוע שלי
6. אין עבודה מתאימה מבחינת שכר, שעות עבודה, עניין בעבודה
7. בגלל חוסר ניסיון, חוסר בהכשרה מתאימה או קשיי שפה
8. סיבה אחרת, פרט/י _____

77. מה היית רוצה להשיג בתחום התעסוקה,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

78. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים אישיים

הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי:

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי:

ה. התמודדות עם הליכים ביורוקרטיים ומיצוי זכויות

79. האם בשנה האחרונה השתמשת באחד השירותים האלה: המוסד לביטוח לאומי (תשלום

חוב, אישורי זכאות, קבלת קצבאות, ועדות רפואיות), רשות המסים (תשלום חוב, תיאום

מס, קבלת החזר מס הכנסה), משרד הפנים (הנפקת דרכון, שינוי כתובת וכדומה)?

1. לא

2. כן

80. (אם ענית כן) האם קיבלת מידע ברור ומדויק לגבי תהליך קבלת השירות כמו תנאים

מקדימים לקבלת השירות, המסמכים הנדרשים, אילו טפסים צריך למלא איך ממלאים

אותם וכדומה?

1. בכלל לא

2. לא כל כך

3. כן, במידה מסוימת

4. כן, במידה רבה

81. (אם ענית לא) מה הסיבה שלא פנית לאחד או יותר מהשירותים האלה?

1. לא הייתי זקוק/ה לשירותיהם

2. ניסיתי בעבר לפנות אבל לא קיבלתי תשובה ברורה והתייאשתי

3. ניסיתי בעבר לפנות אבל התהליך היה מאד מסורבל ולא רציתי להמשיך

4. סיבה אחרת, פרט/י: _____

82. האם את/ה יודע/ת מה הזכויות שלך בתחומים כגון קצבאות שעשויות להגיע לך,

מענקים לחיילים משוחררים, זכויות למיניהן, מלגות ללימודים וכו'?

1. כלל לא

2. לא כל כך

3. כן

83. האם מימשת את הזכויות שלך או חלק מהן?

1. לא

2. כן

84. האם יש אדם אחד לפחות שאליו את/ה יכול/ה לפנות לצורך קבלת עזרה בעניינים

ביורוקרטיים, למשל קריאת חוזה דירה או תלוש משכורת, הבנת הזכויות המגיעות לך

מטעם המוסד לביטוח לאומי וכדומה?

1. לא

2. כן

85. האם אופן ההתמודדות שלך בתחום הביורוקרטי ומיצוי זכויות מעסיק אותך?

1. לא מעסיק

2. די מעסיק

3. מאוד מעסיק

86. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת בסיוע כדי לשנות את מצבך בנושא זה?

1. לא מעוניין/ת

2. די מעוניין/ת

3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך בתחום מיצוי זכויות, אנא ענה/י על השאלה הבאה

87. באילו תחומים את/ה זקוק/ה לסיוע בתחום הביורוקרטי? (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת)

1. הביטוח הלאומי

2. מס הכנסה

3. בתחום הכספי – טיפול בחובות קיימים

4. אחר, פרט/י: _____

ו. השתייכות משפחתית וחברתית

88. תדירות הקשר בינך ובין ההורים:

אם	אב	
		1. נמצאים בקשר רציף
		2. נמצאים בקשר לא רציף
		3. היו בעבר בקשר אך אין קשר כיום
		4. מעולם לא היה קשר בינינו
		5. לא רלוונטי - אבי/אמי אינם בחיים

89. בשאלות להלן את/ה נשאל/ת על אירועים בחיך. לכולם יש בעיות. יש בעיות שמטרידות יותר מאחרות. להלן רשימת דברים שלפעמים קורים לאנשים בגילך. אנא סמן/י ב- ✓ אילו מהם קרו לך במשך השנה האחרונה:

	1. מוות של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם קרוב אחר
	2. אשפוז ממושך או מחלה קשה של אחד ההורים (כולל מחלת נפש, שיקום מתאונה)
	3. מעצר או מאסר של בן משפחה מדרגה ראשונה
	4. אבטלה ממושכת של אחד ההורים או שניהם (6 חודשים או יותר)
	5. פיטורין של אחד ההורים או שניהם
	6. היעדרות ארוכה מהבית של אחד ההורים או שניהם או שאחד מהם לא חי בארץ
	7. עיסוק בהתנהגות מנוגדת לחוק של בן משפחה מדרגה ראשונה
	8. התמכרות לסמים /אלכוהול / הימורים של בן משפחה מדרגה ראשונה

90. האם מצבך המשפחתי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק
2. די מעסיק
3. מאוד מעסיק

91. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצב שלך עם המשפחה?

1. לא מעוניין/ת
2. קצת מעוניין/ת
3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך המשפחתי, אנא ענה/י על השאלות הבאות

מידע על משפחת הצעיר/ה ועל מבוגרים המעורבים בחייו/חייה

92. מידת דתיות של ההורים:

אם	אב	
		1. חילונית
		2. מסורתית
		3. דתית
		4. חרדית
		5. לא חד-משמעי / אחר
		6. לא יודעת

93. השכלת ההורים:

אם	אב	מספר שנות לימוד
		1. 1-8
		2. 9-12
		3. 13-15
		4. 16 ומעלה
		5. אחר, פרט _____
		6. לא יודעת

94. עיסוק עיקרי של ההורים:

אם	אב	
		עובד/ת
		2. לומד/ת
		3. מובטל/ת או מחפש/ת עבודה
		4. עקר/ת בית
		5. פנסיונר/ית או מתקיימ/ת מגמלה/ קיצבה
		6. עיסוק אחר: _____
		7. לא יודעת
		8. אבי/אמי אינם בחיים

דפוסי היחסים במשפחה

95. להלן שאלות על דפוסי היחסים במשפחה שלך. לגבי כל משפט סמן/י עיגול סביב התשובה המשקפת את דעתך.

כמעט תמיד	לעתים קרובות	לפעמים	מדי פעם	כמעט אף פעם	
5	4	3	2	1	בני משפחתי תומכים זה בזה בשעות קשות
5	4	3	2	1	במשפחה שלנו קל לכל אחד להביע את דעתו
5	4	3	2	1	במשפחה שלנו עושים דברים ביחד
5	4	3	2	1	קשה לדעת מה החוקים במשפחה שלנו
5	4	3	2	1	בני משפחה מתייעצים עם בני משפחה אחרים לגבי החלטות אישיות
5	4	3	2	1	בני משפחתי מרגישים קרובים מאוד זה לזה
5	4	3	2	1	יש מריבות ומתחים רבים בין בני המשפחה שלי
5	4	3	2	1	בני משפחתי תומכים כלכלית זה בזה
5	4	3	2	1	בני משפחתי עוזרים זה לזה במשימות יום-יומיות (למשל, דואגים לאוכל, עוזרים בסידורים)

96. מה היית רוצה להשיג בתחום היחסים שלך עם המשפחה,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

97. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים אישיים

הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

98. האם יש לך בן/בת זוג?

1. לא

2. כן

99. (אם כן) האם את/ה מרגיש/ה נוח לשתף אותו/ה בדברים אישיים או בבעיות שיש לך?

1. כלל לא

2. לפעמים

3. תמיד

100. האם יש בחייך אדם אחד לפחות (בתוך המשפחה או מחוצה לה) שאליו את/ה יכול/ה

לפנות לקבלת עצה, תמיכה רגשית או מענה לצרכים בסיסיים בעת הצורך?

1. לא

2. כן, מי הוא? _____

ז. הסדר מגורים ודיור

101. האם יש לך מקום מגורים קבוע?

1. לא

2. כן, אבל בסכנת פינוי

3. כן, אבל בתנאי תחזוקה ירודים

4. כן

102. האם הייתה תקופה בשנה האחרונה שבה לא היה לך איפה לגור? 1. לא 2. כן

103. האם את/ה מרוצה מהסדר המגורים שלך כיום מבחינת האנשים עמם את/ה חי/ה

היום, המרחב שעומד לרשותך בבית, סביבת המגורים וכדומה?

- הסבר/י מדוע _____ {
1. כלל לא מרוצה
 2. לא כל כך מרוצה
 3. מרוצה
 4. מרוצה מאוד

104. האם מצבך בתחום הדיור והמגורים מעסיק אותך?

1. לא מעסיק
2. די מעסיק
3. מאוד מעסיק

105. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך בתחום הדיור והמגורים?

1. לא מעוניין/ת
2. די מעוניין/ת
3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך בתחום הדיור, אנא ענה/י על השאלות הבאות

106. האם את/ה זקוק/ה לסיוע במציאת דירה? (ניתן לענות על יותר מתשובה אחת)

1. לא
2. כן, סיוע בחיפוש
3. כן, סיוע בהבנת חוזה שכירות
4. סיוע בתכנון הכספי סביב ההוצאות הכרוכות בשכירות
5. סיוע אחר, פרט/י: _____

107. האם את/ה זקוק/ה לסיוע במימון שכר דירה?

1. לא
2. כן

108. באיזה סוג דיור היית מעוניין/ת?

1. דיור עם השגחה בתוך הדירה (מחייב הסבר של המלווה)
2. דיור עצמאי עם ליווי חיצוני (מחייב הסבר של המלווה)
3. דיור עצמאי רגיל (ללא ליווי או השגחה)

109. מה היית רוצה להשיג בתחום הדיור והסדר המגורים,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

110. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

ח. מצב כלכלי

111. האם הייתה תקופה בשנה האחרונה שבה לא היה לך מספיק אוכל? 1. לא 2. כן

112. האם הייתה תקופה בשנה האחרונה שבה לא היה לך כסף להוצאות בסיסיות (למשל, לשכר דירה, לתשלום מים וחשמל, לתחבורה ציבורית)?

1. לא

2. כן

113. האם יש לך חובות כספיים?

1. לא

2. כן

114. האם את/ה מתמודד/ת כיום עם הליכים משפטיים הקשורים בכספים?

1. לא

2. כן

115. האם מצבך הכלכלי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק
2. די מעסיק
3. מאוד מעסיק

116. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי בהתנהלותך הכלכלית?

1. לא מעוניין/ת
2. די מעוניין/ת
3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי בהתנהלותך הכלכלית, אנא ענה/י על השאלות הבאות

117. האם את/ה מקבל/ת עזרה כספית קבועה מקרובי משפחה? 1. לא 2. כן**118. האם את/ה מקבל/ת דמי אבטלה או הבטחת הכנסה או קצבה אחרת?**

1. לא
2. כן, דמי אבטלה
3. כן, הבטחת הכנסה
4. כן, קצבה אחרת מביטוח לאומי (כגון, נכות, שארים, ניידות ועוד)

119. האם את/ה מקבל/ת עזרה כספית קבועה מגורם ציבורי שאינו הביטוח הלאומי, כגון**משרד הביטחון?**

1. לא
2. כן

120. האם ב-12 החודשים האחרונים קרה לך שהבנק חסם את חשבון הבנק שלך או לא**הסכים לתת לך כרטיס אשראי?**

1. לא
2. כן

121. האם את/ה זקוק/ה לסיוע כדי לתכנן ולנהל את הכספים שלך?

1. לא
2. כן

122. (אם ציינת שיש לך חובות כספיים) האם את/ה זקוק/ה לסיוע בטיפול בחובות שלך?

1. לא

2. כן

123. מה היית רוצה להשיג ביחס למצבך הכלכלי,

בטווח הקצר?

בטווח הרחוק?

124. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים

אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

ט. בריאות פיזית ומוגנות

125. להלן מצבים שיכולים לאפיין צעירים. אנא סמן/י ב- ✓ את המצבים שקרו לך ושאת/ה

מעוניין/ת לשתף אותנו בהם:

	ידוע לך שאת/ה סובל/ת מלקות למידה או מהפרעת קשב וריכוז (אך לא עשיתי אבחון)
	אובחנת כבעל/ת לקות למידה / הפרעת קשב וריכוז
	אובחנת כחולה במחלה כרונית פעילה / מחלה קשה אחרת
	אובחנת כבעל/ת נכות / מגבלה גופנית או חושית
	אובחנת כסובל/ת מהפרעה או מחלה נפשית
	אובחנת כסובל/ת מהפרעות אכילה
	אובחנת כסובל/ת מתסמונת פוסט-טראומטית
	נוצלת כלכלית
	סחטו אותך ואיימו עליך (כגון איום באקדח או הזמנה לתגרה)
	נפצעת כתוצאה מאלימות של אנשים אחרים
	מצב אחר: _____

י. תפקוד האישי / מצב רגשי

126. אנשים מתאפיינים בכל מיני תכונות ומתמודדים עם כל מיני קשיים. לפניך משפטים

הקשורים לתפיסה עצמית ולתפקוד רגשי, לגבי כל אחד מהמשפטים ציין/י באיזו

תדירות את/ה חש/ה כך?

לא מעוניין לענות	לא תמיד או כמעט תמיד	לעתים קרובות	לעתים רחוקות	כלל לא	
8	4	3	2	1	יש אנשים שאין להם ציפיות חיוביות לגבי העתיד או שהם חשים ייאוש
8	4	3	2	1	יש אנשים שסובלים מקשיים סביב דימוי גוף ו/או תזונה
8	4	3	2	1	יש אנשים שמתמודדים עם קשיים על רקע זהות או העדפה מינית
8	4	3	2	1	יש אנשים חסרי שקט או שמבטאים פחדים וחששות
8	4	3	2	1	יש אנשים שנמצאים במצב רוח ירוד
8	4	3	2	1	יש אנשים שעוסקים באופן מוגזם בתכנים הקשורים במוות
8	4	3	2	1	יש אנשים שפוגעים בגופם (כגון ביצוע חתכים או חבלה בגוף)
8	4	3	2	1	יש אנשים שמבצעים ניסיונות אובדניים

127. האם מצבך בתחום האישי והרגשי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק

2. די מעסיק

3. מאוד מעסיק

128. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי בתפיסה העצמית ובתפקוד הרגשי שלך?

1. לא מעוניין/ת

2. די מעוניין/ת

3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי בתפיסה העצמית ובתפקוד הרגשי שלך, אנא ענה/י על השאלות הבאות

129. להלן מצבים שקורים לאנשים. לגבי כל מצב ציין/י באיזו תדירות הרגשת כך בשבועות האחרונים.

8. לא מעוניין/ת לענות	4. כל הזמן	3. לעתים קרובות	2. לפעמים	1. כלל לא	
8	4	3	2	1	לא יכולת לישון בגלל דאגות
8	4	3	2	1	היית מסוגלת/ת להתרכז במה שאת/ה עושה
8	4	3	2	1	הרגשת שאת/ה יעילה/ת ותורם/ת
8	4	3	2	1	היית מסוגלת/ת להתמודד עם הבעיות שלך
8	4	3	2	1	הרגשת שאת/ה מסוגלת/ת לקבל החלטות
8	4	3	2	1	הרגשת שאת/ה מאבדת/ת את הביטחון העצמי שלך
8	4	3	2	1	הרגשת די מאושר/ת
8	4	3	2	1	נהנית מפעילויות יומיומיות
8	4	3	2	1	הרגשת מדוכא/ת
8	4	3	2	1	הרגשת שאת/ה לא יכול/ה להתגבר על הקשיים שלך
8	4	3	2	1	הרגשת לחוץ/ה
8	4	3	2	1	חשבת על עצמך כאדם חסר ערך

130. מה היית רוצה להשיג ביחס לתפיסה העצמית ובתפקוד הרגשי שלך,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

131. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים

אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

יא. תפקוד חברתי

132. בהשוואה לאנשים בני גילך, באיזו תדירות היית אומר/ת שאת/ה משתף/ת בפעילות

חברתית?

1. הרבה פחות מרוב האנשים

2. פחות מרוב האנשים

3. בערך באותה מידה

4. יותר מרוב האנשים

5. הרבה יותר מרוב האנשים

133. לפניך משפטים הקשורים לאיך האנשים מתפקדים בחברה, באיזו מידה את/ה

מסכים/ה אתם בקשר אליך?

תפקוד חברתי	1. כלל לא	2. מועטה	3. במידה רבה	4. במידה רבה מאד	8. לא מעוניין לענות
יש אנשים שמתקשים ביצירת קשרים חברתיים חדשים	1	2	3	4	8
יש אנשים שמתקשים בשמירה על קשרים חברתיים קרובים	1	2	3	4	8
יש אנשים שחשים בדידות	1	2	3	4	8
יש אנשים שחווים דחייה חברתית	1	2	3	4	8
יש אנשים שנגררים אחרי אחרים	1	2	3	4	8
יש אנשים שנמצאים בקשר עם חברים עוברי חוק	1	2	3	4	8

תפקוד חברתי	1. כלל לא	2. במידה מועטה	3. במידה רבה	4. במידה רבה מאד	8. לא מעוניין לענות
יש אנשים שנמצאים במערכת יחסים זוגית הפוגעת בהם או מסכנת אותם	1	2	3	4	8

134. האם מצבך החברתי מעסיק אותך?

1. לא מעסיק
2. די מעסיק
3. מאוד מעסיק

135. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך החברתי?

1. לא מעוניין/ת
2. די מעוניין/ת
3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך בתחום החברתי, אנא ענה/י על השאלות הבאות

136. האם בשנה האחרונה עסקת בפעילות התנדבותית?

1. לא
2. כן

137. (אם כן) האם ההתנדבות שלך בשנה האחרונה הייתה:

1. חד פעמית (משל חלוקת מזון לנזקקים בחג)
2. מספר פעמים בשנה
3. התנדבות במקום קבוע (למשל עבודה עם נצולי שואה, מד"א, משמר אזרחי וכדומה)

138. (אם אינך עוסק/ת כיום בהתנדבות) האם את/ה מעוניין/ת להשתלב בפעילות

התנדבותית?

1. לא
2. כן

139. האם את/ה שייך/ת כיום לקהילה או היית חלק מקהילה בעבר?

1. כן, שייך/ת היום. פרט/י לאיזו קהילה _____
2. לא כיום אך הייתי בעבר, פרט/י לאיזו קהילה _____ מדוע עזבת? _____
3. לא שייך/ת כיום ולא הייתי חלק בעבר מקהילה _____

140. האם היית רוצה להיות בקשר עם קבוצת צעירים הדומים לך, כלומר צעירים

המתמודדים עם מצבים דומים לאלה שאת/ה מתמודד/ת אתם?

1. לא

2. כן

141. מה היית רוצה להשיג בתחום חברתי או המעורבות/השייכות החברתית,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

142. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים

אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

י.ב. התנהגויות מסכנות

143. לפניך משפטים הקשורים להתנהגויות שונות שעלולות להיות מסכנות. האם את/ה

רוצה לשתף אותנו בהתנהגויות שמאפיינות אותך ובאיזו תדירות הן מתרחשות?

תפקוד התנהגותי	1. אף פעם	2. לעתים רחוקות	3. לעתים קרובות	4. תמיד או כמעט תמיד	8. לא מעוניין לענות
יש אנשים שמזניחים הרגלי חיים בסיסיים של טיפול עצמי והיגיינה אישית	1	2	3	4	8
יש אנשים שמזניחים את הטיפול בבעיה בריאותית/נפשית	1	2	3	4	8
יש אנשים שנוהגים לשתות אלכוהול עד שיכרות	1	2	3	4	8
יש אנשים שמתמשים בסמים / בכדורים כלשהם שלא למטרות רפואיות (כדורי מרץ, שינה וכד')	1	2	3	4	8
יש אנשים שמהמרים (כולל הימורים ברשת)	1	2	3	4	8
יש אנשים שמבצעים התנהגויות מסתכנות (כגון "רולטת כביש", משחקים מסוכנים)	1	2	3	4	8
יש אנשים שעוסקים באופן מוגזם בתכנים מיניים	1	2	3	4	8
יש אנשים שעוסקים בהתנהגות מינית לא אחראית, מסתכנת או מסכנת (מקיימים יחסי מין עם בני/בנות זוג מרובים ו/או זרים, מקיימים יחסי מין לא מוגנים)	1	2	3	4	8
יש אנשים אלימים, תוקפנים (כולל בריונות כלפי חלשים)	1	2	3	4	8
יש אנשים שנושאים נשק קר, כגון מקל או סכין	1	2	3	4	8
יש אנשים שנושאים נשק חם, כגון אקדח, ללא רישיון	1	2	3	4	8

144. נפתח לך תיק במשטרה?

1. לא

2. כן

145. האם את/ה מתמודד/ת כיום עם הליכים משפטיים נגדך בתחומים אחרים למעט

כספים?

1. לא

2. כן

146. האם מצבך בתחום של ההתנהגויות המסכנות מעסיק אותך?

1. לא מעסיק

2. די מעסיק

3. מאוד מעסיק

147. באיזו מידה את/ה מעוניין/ת לעשות שינוי במצבך בתחום של ההתנהגויות המסכנות?

1. לא מעוניין/ת

2. די מעוניין/ת

3. מעוניין/ת מאוד

אם ענית שאת/ה מעוניין מאוד לעשות שינוי במצבך בתחום ההתנהגויות המסכנות, אנא ענה/י על השאלות הבאות

148. מה היית רוצה להשיג ביחס התנהגויות מסכנות שנוכחות בחיך,

בטווח הקצר? _____

בטווח הרחוק? _____

149. מה מקשה עליך להשיג את השאיפות שלך בתחום זה? (התייחס/י גם לחסמים

אישיים הקשורים ישירות אליך וגם לכאלה שאינם תלויים בך)

חסמים אישיים הקשורים אליי: _____

_____ חסמים חיצוניים, כאלה שאינם תלויים בי: _____

150. האם יש נושאים נוספים שהיית רוצה לדבר עליהם ולא עלו במסגרת השאלון?

יג. תכנון ההתערבות

בסוף השאלון יתקבל סיכום של כל הצרכים שצוינו וכן התחומים שבהם הצעיר/ה היה/ הייתה מעוניין/ת מאוד לעשות שינוי. על סמך מידע זה ימולאו השאלות הבאות שימשו לבניית תוכנית ההתערבות.

151. מתוך התחומים שצינת שאת/ה מעוניין/ת לעשות בהם שינוי, מהם שלושת התחומים שלגביהם היית רוצה לקבוע מטרות שנפעל יחד להשיג בשנה הקרובה?

1. _____
2. _____
3. _____

בשלב זה יש למלא את השאלות בשאלון העמקה בתחומים שנבחרו כבסיס לתוכנית ואז לחזור ולמלא את חלק הזה של קביעת התוצאות הרצויות ודרכי השגתן.

152. מה התוצאה או התוצאות הרצויות בכל אחד משלושת התחומים שצוינו בשאלה הקודמת?

תוצאות אלו צריכות להיות קונקרטיות ומדידות, למשל חיזוק הקשרים המשפחתיים בין הצעיר/ה להוריו/ה, שיבוא לביטוי לדוגמה בתדירות קשר גבוהה יותר, ביקורים משותפים, הזמנה לארוחות או לאירועים משפחתיים, פנייה להורים לייעוץ בניגוד לעבר; ; מציאת דיור הולם; השתלבות במקום עבודה המציע שכר הולם, מסלול קידום, התמקצעות וכדומה; הימנעות משימוש בחומרים ממכרים; השלמת תעודת בגרות.

תחום השינוי	תוצאה רצויה (יעדים קונקרטיים)	סוג התערבות	התערבויות אפשריות (תוכניות ספציפיות)	משך הזמן להשגת התוצאה הרצויה
1.				
2.				
3.				